

Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás

Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Felülvizsgálat 2025.

Készítette: Szabóné Pályi Judit
Szent László Völgye Segítő
Szolgálat
Igazgató

Martonvásár, 2025. december 1.

A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója 2025.

Tartalom

I. Előzmények.....	6
I.1. A koncepció célja, jogszabályi háttere.....	6
I.2. A koncepció tartalmi elemei	7
I.3. A koncepció alapelveinek meghatározása	7
I.4. A helyi szociálpolitika célcsoportjai, a szociális kirekesztettség enyhítése.....	9
II. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás területének általános jellemzői.....	10
II.1. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás bemutatása	11
II.2. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás szervezetében történt változások	13
II.3. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás területének szociológiai jellemzői	14
II.3.1. Demográfiai jellemzők	14
II.3.2. Gazdasági jellemzők	20
II.3.3. Foglalkoztatottság jellemzői	21
II.3.4. A szociálpolitika védelmi rendszere	22
III. Gondoskodáspolitikai megjelenése, szemlélete és megközelítése a szociális ellátórendszerben.....	24
IV. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás településeinek bemutatása	25
IV.1. Martonvásár	26
IV. 2. Baracska	29
IV.3. Gyúró	31
IV.4. Kajászó.....	32
IV.5. Ráckeresztúr.....	34
IV.6. Tordas.....	35
IV. Vál.....	37
IV.8. Ercsi	39
V. Pénzbeli és természetbeni ellátások és személyes gondoskodás rendszerének bemutatása	41
VI. Személyes gondoskodás szolgáltatási rendszerének bemutatása.....	43
V.1. Család és Gyermekjóléti Szolgáltatás	47

VI.1.1. Család és Gyermekjóléti Szolgálat.....	48
VI.1.2. Család és Gyermekjóléti Központ.....	51
VI.1.3. „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat.....	54
VI.1.4. Brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde	55
VI.2. Szociális alapellátások	56
VI.2.1. Idősek nappali ellátása	56
VI.2.2. Házi segítségnyújtás	57
VI.2.3. Támogató Szolgálat.....	58
VI.2.4. Tanyagondnoki ellátás.....	59
VI.2.5. Szociális étkeztetés.....	60
VII. Szakosított szociális és gyermekvédelmi ellátások a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás területén.....	61
VII.1. Ápolást - gondozást nyújtó intézmények.....	61
VII.2. Rehabilitációs intézmények	62
VII.3. Gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézmények	62
VIII. Egészségügyi alapszolgáltatások bemutatása a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás és a Martonvásári Járás területén.....	63
IX. Köznevelési feladatok a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás és a Martonvásári Járás területén	64
X. Feladatok, fejlesztési irányok, stratégiai kihívások meghatározása a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás területén	66
X.1. Stratégiai tervezés SWOT analízis	66
X.2. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás szervezetének szabályozási hatáskörében, társulási ellátási szinten végzendő fejlesztési irányok	68
X.3. Intézményi szintű feladatok.....	68
X.4. Várt eredmények	70
X.4. Jövőkép.....	71
ZÁRSZÓ.....	73
Felhasznált irodalom	74

BEVEZETÉS

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló, többször módosított 1993. évi III. törvény 92.§. (3.) bekezdés értelmében, a szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok érdekében, a legalább 2000 lakosú települési önkormányzatok, illetve megyei és a megyei jogú városi önkormányzatok szociális szolgáltatásszervezési koncepció (továbbiakban: koncepció) elkészítésére, valamint annak felülvizsgálatára kötelezettek.

Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el. A törvényi szabályozáson túl a szociális szolgáltatástervezési koncepció megfelel a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás saját elvárásának, valamint hozzájárul a magas színvonalú, - lakosság igényeit széles körben kielégítő - alapszolgáltatások tervezéséhez.

A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás koncepciójának felülvizsgálata során arra törekedtünk, hogy a lehető legszélesebb körből nyerjünk olyan információkat, melyek alapul szolgálhatnak az elkövetkező időszak fejlesztési terveihez. Segítséget nyújthatnak azok végrehajtásában, mindamelllett a jelenleginél rendszeresebb, hatékonyabb kapcsolatot alakíthatnak ki a megye szociális szolgáltatói között. A koncepció a helyzetelemzés megállapításaiból kiindulva az elkövetkezendő évekre rögzíti azokat az irányokat, elveket és intézkedéseket, amelyek biztosítják a helyi szociális ellátórendszer fenntarthatóságát és kiszámíthatóságát és a folyamatos, lakossági igényekhez igazodó fejlesztését.

A szociális szolgáltatástervezési koncepció a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulást alkotó, alábbiakban felsorolt települések egészére kiterjedően tárja fel a szociális szolgáltatások jelenlegi helyzetét és a fejlesztés lehetséges irányait.

- **Martonvásár,**
- **Baracska,**
- **Ercsi,**
- **Gyúró,**
- **Kajászó,**
- **Ráckeresztúr,**
- **Tordas,**
- **Vál**

A Szociális törvény szerint a koncepció tartalmazza különösen

- Az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- A szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait,
- Az egyes ellátotti csoportok (idősek, munkanélküliek, hátrányos helyzetűek, stb.) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

A szociális szolgáltatástervezési koncepció célja: A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás területén élő minden állampolgár számára legyenek elérhetőek azok a jogszabályban előírt szolgáltatási ellátási formák, amelyek a szociális biztonságot garantálják, a minőségi ellátást biztosítják. A szociális szféra magas színvonalon feleljen meg a szakmai kritériumoknak és eredményesen, hatékony formában nyújtson szolgáltatásokat, továbbá a prevenció által jelentsen több esélyt az arra rászorulóknak. ***A koncepció határozza meg a szociális szolgáltatások fejlesztési alapelveit, céljait, a fejlesztések ütemét és finanszírozási lehetőségeit.***

A szociális szolgáltatástervezési koncepció feladata:

- világítson rá a jelenleg működő szociális ellátórendszer hiányosságaira,
- adjon segítséget a szükségletorientált, ill. a teljes lefedettségre törekvő szociális háló kialakításához,
- biztosítson információkat más fejlesztési programok és tervek kidolgozásához,
- nyújtson információkat a döntéshozóknak, hogy a törvényi kötelezettségeknek megfelelő, szociális szolgáltató politika kialakításáról dönthessenek,
- adjon kellő alapot a szociális szolgáltatások fejlesztésének operatív programjához,
- elősegítse az egymásra épülő, lépcsőzetes szolgáltató rendszer kialakítását.

Az önkormányzati ellátási szintű feladatok:

- intézményi struktúra felülvizsgálata, fejlesztése,
- együttműködési szintek meghatározása,
- humán- és pénzügyi erőforrás fejlesztése.

A koncepcióhoz összegyűjtött adatok, illetve statisztikai mutatók által megismerhetővé válik a város lakosságának demográfiai, ellátottsági mutatója. A biztonságos finanszírozási és működési háttér megteremtése érdekében át kell tekinteni a fejlesztés, illetve a működtetés költségvonzatát, valamint a szükséges erőforrások strukturálását és ütemezését. A Fenntartó, a Pénzügyi Osztály, a társintézmények által rendelkezésre bocsátott, településeken elő lakosságról és annak kor összetételéről kapott adatok, információk alapján és a KSH által publikált adatok felhasználásával dolgoztunk.

A helyi rendeletek áttanulmányozásával megvizsgáltunk, hogy milyen módon érvényesül az önkormányzatok szociális törvényben meghatározott feladat-ellátási kötelezettsége. A tervezetet a jogszabályban előírt kötelezettségének megfelelően a Fejér Megyei koncepcióhoz igazodva készítettük el.

I. Előzmények

I.1. A koncepció célja, jogszabályi háttere

A koncepció célja, hogy meghatározza a szociális szolgáltatások alapelveit, céljait, a fejlesztések lehetőségeit és ütemét, illetve a finanszírozási lehetőségeket. Lehetővé teszi a Szent László Völgye Kistérségi Társulás minden lakója számára, hogy elérhetőek legyenek olyan (jogszabályban rögzített ellátási formák) amelyek a szociális biztonságot garantálják és biztosítják a minőségi ellátást. **Legfőbb cél**, hogy a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás területén továbbra is olyan szociális szolgáltató és ellátó rendszer működjön, amely mind teljesebb mértékben lefedi a lakosság igényeit, szükségleteit, összehangolva a kistérségi, önkormányzati szándékkal, annak érdekében, hogy magas színvonalon, gazdaságosabban és hatékonyan lehessen a szociális szolgáltatásokat és ellátásokat tervezni és biztosítani. **További célként** meghatározza, hogy a szociális szféra működése magas színvonalon feleljen meg a szakmai irányelveknek, kritériumoknak és eredményesen, hatékony formában nyújtson szolgáltatásokat az ügyfeleknek. Jelen dokumentum **felülvizsgálatának célja**, hogy a törvényi előírásoknak megfelelően aktualizálja a legutóbb elkészült szociális szolgáltatástervezési koncepciót, így átfogó képet nyújtson a vállalt szociális feladatok ellátásáról, a szolgáltatások fejlesztésének irányáról. A szociális szolgáltatástervezési koncepció elkészítésének és felülvizsgálatának **jogszabályi hátterét**, mint ahogy a bevezetésben már említésre került „a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló, többször módosított 1993. évi III. törvény - 92.§. (3.) bekezdése- biztosítja. Továbbá jogi háttérként jelenik meg a szociális és gyermekvédelmi ellátórendszerben történt lényeges

szervezeti változásokat tartalmazó szabályzások vonatkozása is, amely a járásszékhely településekhez rendeli a család és gyermekjóléti központ hatósági és speciális szolgáltatásait. A koncepció ezzel a szolgáltatással is kiegészül, melynek következtében Ercsi város területe is hozzátartozik ehhez a szolgáltatáshoz.

A járásszékhely település – így a Martonvásári Járás székhely, mint Martonvásár település- a lakosságszámtól függetlenül köteles család és gyermekjóléti központot működtetni. A család és gyermekjóléti központhoz kerültek a hatósági gyermekvédelmi feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása, melyek speciális szaktudást igénylő feladatok. A járásszékhely településen működő család és gyermekjóléti központ illetékességi területe a hatósági feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások valamint a speciális szolgáltatások tekintetében kiterjed a Martonvásári Járást alkotó települések teljes lakossága számára.

I.2. A koncepció tartalmi elemei

A koncepció tartalmát a Társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja. A koncepció tartalmazza a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket, az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, a szolgáltatások biztosításának ütemtervét, működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatokat, az esetleges együttműködés kereteit, a speciális ellátási formák biztosításának szükségességét.

A szolgáltatástervezési koncepciót a Társulás az elfogadást megelőzően véleményezteti az intézményvezetőkkel, a kisebbségi önkormányzatokkal, a társulás Szociálpolitikai Tanácsával. A végleges változat elfogadása során a kialakított véleményeket lehetőség szerint a Társulásnak figyelembe kell venni. A koncepciónak összhangban kell lennie a megyei szolgáltatástervezési koncepcióval.

A Szent László Völgye Kistérségi Társulás szociális szolgáltatás tervezési koncepciójának elkészítésével szeretnénk arra törekedni, hogy minél részletesebb képet adjunk a településekről, valamint a településeken működő szociális szolgáltatásokról.

I.3. A koncepció alapelveinek meghatározása

- A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás területén élő valamennyi polgárnak joga van az emberhez méltó életre, mindenki számára biztosítani kell a szociális minimumot és aszociális biztonság megteremtését.

- A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás területén élő valamennyi polgára számára biztosítani szükséges, hogy törvényben rögzített jogaival – így szociális jogaival is – élni tudjon.
- Nemre, vallásra, nemzeti, etnikai hovatartozásra, politikai vagy más véleményre, korra, a cselekvő képesség hiányára vagy korlátozottságára, fogyatékoságára tekintet nélkül – jogosultak igénybe venni a szociális szolgáltatásokat és ellátásokat.
- A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás szervezete elutasít mindennemű hátrányos megkülönböztetést és előítéletet.
- A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás szociálpolitikája nyitott. Az önkormányzat koordináló, szervező, együttműködő szerepet kíván betölteni a nem állami, egyházi és civil, non-profit szervezetekkel is.
- A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás önkormányzatainak egyik elsődleges feladata a védelem, amely az egyén, a család, a köz és a helyi társadalom védelmét jelenti. Az önkormányzatok szociálpolitikája a helyi társadalom zavartalan együttélését, működését szolgálja.
- Minden segítséget meg kell adni, hogy a rászoruló minél tovább saját lakásában, környezetében élhessen. Biztosítani szükséges az állandóságot, és az érzelmi biztonságot.
- A szociálpolitikának a szociális biztonság megteremtésére kell törekedni annak érdekében, hogy senki ne szenvedjen szükséget, illetve a szükséget szenvedők ne maradjanak ellátás nélkül.
- Erősíteni kell a szociálpolitikai beavatkozások preventív jellegét annak érdekében, hogy megelőzzük, és megakadályozzuk a negatív következményekkel járó helyzetek kialakulását.
- Differenciáltan kell nyújtani a szociális szolgáltatásokat és ellátásokat annak érdekében, hogy mindenki olyan szolgáltatásban és ellátásban részesüljön, melyet szükségletei indokolnak és a jogosult ott és olyan mértékben kapja meg a támogatást, ahol az a számára a legmegfelelőbb. Fontos elv, hogy az ellátás minden esetben egyénre szabott legyen.
- A szociális védelmi rendszert képessé kell tenni a folyamatos megújulásra, hogy a rendelkezésre álló erőforrásokat hatékonyabban és hatásosabban tudja felhasználni a minőségi ellátások felé történő elmozdulás érdekében.

- A hatékonyság és a hatásosság az önkormányzati szociálpolitikával szemben meghatározott alapvető követelmény. A hatásosság elvéből fakadóan a jogosultak legszélesebb körének kell hozzájutnia az ellátásokhoz, illetve szolgáltatásokhoz. A hatékonyság követelménye pedig megkívánja, hogy a rendelkezésre álló erőforrás felhasználásával a valóban rászorulóknak szükséges és hathatós segítséget nyújtani.

I.4. A helyi szociálpolitika célcsoportjai, a szociális kirekesztettség enyhítése

A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulást alkotó önkormányzatok szociálpolitikájának célcsoportjait az alábbiakban határozható meg:

- Veszélyeztetett, alapellátásba-, védelembevett kiskorú gyermekek.
- Gyermekevelési problémával küzdő családok.
- Tankötelezettséget mulasztó gyermekek.
- Jövedelem nélkül élők, alacsony jövedelemmel rendelkezők
- Gyermeüket egyedül nevelők, akik egy jövedelemből, vagy szociális ellátásból tartják fenn családjukat. Tartós családi konfliktusban élő személyek, kiskorú gyermekek.
- Kapcsolattartási probléma a válásokat, különéléseket követően.
- Nagycsaládosok, ahol az egy főre jutó jövedelem alacsony, szülők kereső tevékenysége esetén is.
- Aktív korú álláskereső.
- Időskorúak, kiemelve az egyedül élőket.
- Deviáns személyek és családtagjaik.
- Fogyatékkal élők, tartós betegségben szenvedők, pszichiátriai betegek, akik speciális élethelyzetük miatt speciális ellátásokat igényelnek és az őket segítő hozzátartozók.
- Lakhatási problémával küzdő családok, egyének, hajléktalanok, fedél nélküliek.
- Szegregátumokban, külterületeken élő személyek, családok.

Az ellátottak köre, elsősorban a szociális bizonytalanságban élő, problémái megoldására egyedül képtelen vagy nehézségekkel küzdő egyének, csoportok/családok, közösségek, akik a feladatok ellátására társult településeken életvitelszerűen tartozódnak, és a szolgáltatást igénybe veszik, nemre, korra, fajra, egészségi állapotra, felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül.

II. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás területének általános jellemzői

Magyarországnak majdnem a közepén, 4373 négyzetkilométer kiterjedésű területen fekszik Fejér megye. Legnagyobb része a Mezőföld területére esik. Északi részén a Dunántúli-középhegység egyes részei (Bakony és a Budai hegység) a Vértes fő vonulatainak nagyobb hányada, valamint a Velencei- hegység húzódik. A megye középső részén a kedvező termőhelyi adottságú Mezőföldön a szántóföldi gazdálkodás dominál. A Velencei- tó és a Duna kedvező lehetőségeket nyújt a vízparti üdüléshez, a vízi sportokhoz és a horgászathoz. Ez utóbbihoz a Sárvíz és a belső tavak is hozzájárulnak. Területének 2/3-a mezőgazdasági művelés alatt áll.

A megye középpontja a 95241 fős megyeszékhely, Székesfehérvár, amely Megyei Jogú Város.

Másik nagyvárosa a Duna jobb partján elhelyezkedő Dunaújváros, mely szintén megyei jogú város, lakónépessége 41193 fő. A két megyei jogú város mellett a megyében 10 kisebb város található.

Kisvárosai közül Mór, Bicske ipari városok. Gárdony a Velencei-tavi üdülőkörzet centruma. Kedvezőnek ítélve a megye adottságait – kedvező földrajzi fekvés, fejlődő infrastruktúra, képzett munkaerő, önkormányzatok beruházásösztönző hozzáállása – több stratégiai befektető jelent meg a megyében. Gazdasági súlyát tekintve a megyére az ipari munkahelyek nagy száma jellemző. Az ipari termelés a feldolgozóiparban koncentrálódik. A mezőgazdaságban az elmúlt tíz évben végbement átalakulási folyamat eredményeképpen alapvetően megváltoztak a szervezeti és tulajdonosi viszonyok. A szövetkezetek mezőgazdasági területe fokozatosan csökken, s ma már a megye mezőgazdasági területének egyharmadát egyéni vállalkozók művelik.

A leglátványosabb fejlődés a kereskedelem, ipar és szolgáltatások területén tapasztalható. Fejér megye az egyik legnagyobb gazdasággal rendelkező megye Magyarországon. A Közép-Dunántúli régió GDP-jének több mint kétharmadát egymaga Fejér megye adja.

A megye földrajzi helyzete következtében a fővárosba, Dunántúlra, illetve az országhatáraink felé futó fontosabb vasúti és közúti vonalak szinte mindegyike átszeli a megyét. A megye úthálózatának sűrűsége az országos átlagot, meghaladja. A megyét középen átszeli az M7-es autópálya, összekötve Székesfehérvárt-Budapesttel és a Balatonnal.

Ennek köszönhetően a főváros a megyeszékhelyről igen gyorsan megközelíthető. A 8-as számú főút Veszprém, Vas megye és Ausztria felé biztosít kapcsolatot. A megye gazdasági,

társadalmi fejlődésében három tényező játszott kiemelkedő szerepet abban, hogy az átlagosnál gyorsabban fejlődők közé tartozhasson:

- Kedvező földrajzi fekvés,
- Képzett munkaerő
- Befektetést – ösztönző infrastruktúra

A képzett munkaerő egyrészt olyan szellemi potenciált jelent, amely az elmúlt időszakban, a megyében összpontosult, másrészt az iparban alkalmazott betanított munkaerő viszonylag kevés átképzéssel, bizonyos szakmacsoportokban, területeken alkalmazható. Harmadrészt az önkormányzatok kedvező-hozzáállása lehetővé teszi azt, hogy az itt letelepedni szándékozó befektetők a helyi gazdasági információk birtokába jussanak, s a gyors ügyintézés eredményeképp a megyét válasszák.

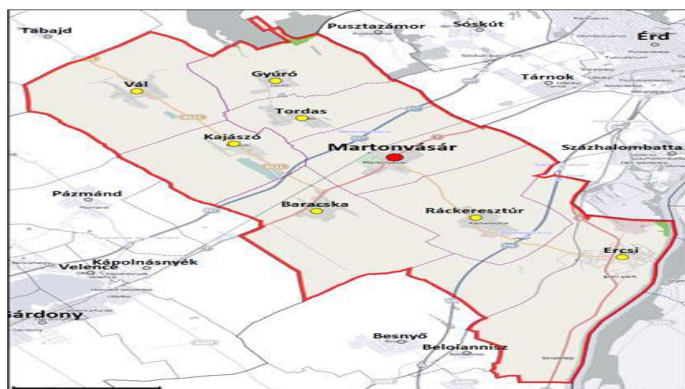
Fejér megyét 2014. évtől 8 Járás alkotja. A Martonvásári Járás foglalja magába a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulást alkotó településeket. Két város Martonvásár és Ercsi, valamint 6 község tartozik ehhez a járáshoz.

II.1. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás bemutatása

A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás Fejér megyében a Martonvásári Járás területén belül helyezkedik el. Központja **Martonvásár**. Fejér megye közlekedés-földrajzi elhelyezkedése kedvező. Jelentős európai innovációs tengelyekhez kapcsolódik, ugyanakkor területének nagy részén a főváros vonzása, fejlesztő hatása is érvényesül. Részben ennek köszönhető a megye piacgazdaságának pozitív fejlődése, gazdasági teljesítménye. Martonvásár a Közép-Dunántúl keleti részén, Budapest és Székesfehérvár között félúton, Fejér megyében, Pest megyével határosan fekszik. A térségi társulás földrajzi elhelyezkedése az 1. sz. ábrán látható. A település a megyeszékhelytől, Székesfehérvártól 34 km-re, Budapesttől 33 km-re található, kiváló közlekedésű földrajzi pozícióban. A 16 km-re fekvő Velencei-tó irányából is könnyen elérhető. Térségi szerepkörét meghatározza járásszékhely funkciója. Az egyre növekvő lakossági szükségletek sokrétősége, valamint az ezekre épülő szolgáltatások magas szintű minőségének igénye építette ki kistérségünkben ezt a fajta, szolgáltatási igényt. A társulási forma mind a környező települések, mint pedig Martonvásár város számára számos előnnyel jár, hiszen a jó kapcsolatrendszer működése mellett, az ott élők részére olyan ellátásokat lehet megszervezni, amelyek elősegítik a helyi és térségi lakosság jólétének megteremtését. Lehetővé válik a települések közti életkörülményekben való, gazdasági, kulturális, infrastrukturális feltételekben megnyilvánuló különbségek

mérséklése, társadalmi esélyegyenlőség megteremtése. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás földrajzi elhelyezkedését az 1. számú ábra mutatja be.

1. sz. Ábra A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás földrajzi elhelyezkedése

Forrás: [www.google terkep.hu](http://www.google.com/maps)

A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás megalakulásának előzménye volt a Martonvásár és térségében működő települések által működtetett – Baracska, Gyúró, Kajászó, Martonvásár, Ráckeresztúr, Tordas –önkormányzati társulás, majd központi döntés eredményeként Ercsi várossal történő „társításával” pedig Martonvásár és Térsége Társulás szervezete.

A kistérségi többcélú társulások elsődleges célja – a kormányzati szándék szerint is -, hogy a közszolgáltatások térségi szintű szervezésével azokat gazdaságosabban, hatékonyabban és magasabb színvonalon láthassák el és összehangolják a területfejlesztési feladatokat. A települések között fennálló kapcsolatrendszer, társulási forma keretein belül lehetővé válik a települések közti életkörülmény, gazdasági, kulturális, infrastrukturális feltételekben megnyilvánuló különbségek mérséklése, társadalmi esélyegyenlőség megteremtése. A társulási forma mind a környező települések mind Martonvásár számára számos előnnyel jár, hiszen a jó kapcsolatrendszer működése mellett az ott élők részére olyan ellátásokat lehet megszervezni, amelyek elősegítik a helyi és térségi lakosság jólétének megteremtését.

A Társulás demográfiai adataira az országos adatokkal megegyező mértékű természetes fogyás mellett pozitív migráció, valamint a szomszédos megyék között is kedvező jövedelmi pozíció figyelhető meg.

A Társulás lakosainak számára a főváros közelsége kedvező lehetőséget teremt a munkavállalásra ezért jelentős mértékű az ingázás, mely leginkább Budapest, Székesfehérvár, Bicske és kisebb mértékben Dunaújváros irányában történik. A Társulás területén a lakosságszám az utóbbi években növekedést mutat, ugyanis egyre több fiatal házasságot kezdő életciklusú család költözik a városba, és a környező falvakba.

II.2. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás szervezetében történt változások

A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás 2005.október 14-én alakult meg, 7 település (Baracska, Gyúró, Ercsi, Kajászó, Martonvásár, Ráckeresztúr, Tordas) részvételével. Vál Község Önkormányzata 90/2013. (V.30.) határozatával négy területet illetően kezdeményezte csatlakozását a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társuláshoz 2014.01.01-i hatállyal.

A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás területén szociális és gyermekjóléti alap ellátást szolgáltató intézmény 2007. évtől a Szent László Völgye Segítő Szolgálat (2462 Martonvásár, Szent László u.24.) mely intézmény a martonvásári Család és Gyermekjóléti Szolgálat jogutódjaként az eltelt évekhez képest - megváltozott struktúrában, szervezeti felépítésben, szolgáltatásaiban bővülve változatlan funkció mellett látja el feladatait.

Az önkormányzati rendszer reformjával a társulások is jelentős átalakuláson mentek keresztül. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás szervezetének tagönkormányzatai társulási megállapodás keretében, közös feladatellátással és intézmény fenntartással - a Szent László Völgye Segítő Szolgálat, mint szolgáltató intézményen keresztül- biztosítják a szociális és gyermekjóléti feladatok ellátását.

2016. január 1. napjától a Társulási feladatot ellátó Szent László Völgye Segítő Szolgálat szolgáltatásai valamint szervezeti struktúrájában változás történt.

Megalakult a Család és gyermekjóléti szakfeladat, valamint a Család és Gyermekjóléti Központ. A Család és Gyermekjóléti szakfeladat a Társulást alkotó településeken (Baracska, Gyúró, Ercsi, Kajászó, Martonvásár, Ráckeresztúr, Tordas, Vál) lát el családsegítői és gyermekjóléti feladatokat.

A Család és Gyermekjóléti Központ pedig a Martonvásári Járást alkotó településeken (Baracska, Gyúró, Ercsi, Kajászó, Martonvásár, Ráckeresztúr, Tordas) látja el a gyermekvédelmi hatósági munkához kapcsolódó feladatait.

2017 év januárjától a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás intézményi struktúrájában történt változás értelmében a Szent László Völgye Segítő Szolgálathoz kapcsolódóan megalapította a Társulás az „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózatot három bölcsődei csoport működtetésével. A családi bölcsőde ellátási illetékessége Ercsi város és Vál település kivételével kiterjed a Társulást alkotó többi település területére.

A családi bölcsődei szolgáltatáson túl a 2025-ös évebn megalapításra került a **Brunzvik Júlia Térségi Bölcsőde** is, így a - két bölcsődében összesen- meglévő bölcsődei férőhelyek

24 főről 80 főre bővültek, A Brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde 56 férőhellyel rendelkezik. Az új bölcsőde klasszikus bölcsődei szolgáltatást biztosít napi 12 órás nyitvatartással, ez nagyban segíti a szülőt abban, hogy munkavégzése és az ingázás miatt nyugodtan rájuk tudják bízni a gyermeküket. A brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde is a Társulás 6 településéről (Martonvásár, Baracska, Gyúró, Kajászó, Tordas, Ráckeresztúr) fogadja 20 hetes kortól 3 éves korig a kisgyermeket segítve ezzel a szülők munkaerő piaci integrációját

Mindkét bölcsőde szolgáltatásaira egyre nagyobb az igény a családok részéről. Biztonságos és megnyugtató ellátást jelent számukra a bölcsődék szakmai munkája, a kisgyermekkel való törődés és gondoskodás.

II.3. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás területének szociológiai jellemzői

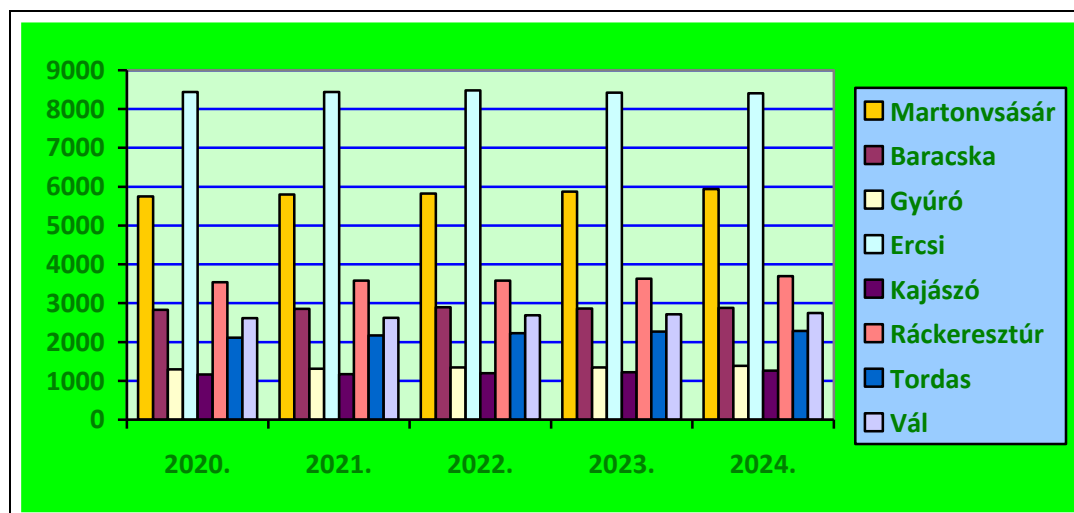
A társadalmi folyamatok változását a szociológia leginkább a társadalmi rétegződés, társadalmi mobilitás, demográfia és társadalomstatisztika ismereteivel és eszközeivel vizsgálja. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás területére vonatkozóan a népességi, gazdasági, foglalkoztatottsági, valamint a helyi szociálpolitika védelmi rendszerére jellemző adatok kerülnek bemutatásra.

II.3.1. Demográfiai jellemzők

A Martonvásári Járáshoz két város Martonvásár és Ercsi, valamint 6 község tartozik. A Martonvásári Járást alkotó településeket, valamint népességi adatait az 1. ábra mutatja be.

A járást alkotó települések demográfiai mutatói kedvezőek, teljes lakosságszáma dinamikusan növekvő. Ez a tendencia a településekre egyenként és a járás teljes lakosságszámára vonatkozóan is megfigyelhető. A Társulás és a Martonvásári Járás demográfiai adataira vonatkozóan az országos adatokkal megegyező mértékű természetes fogyás melletti pozitív migráció, valamint a szomszédos megyék között is kedvező jövedelmi pozíció figyelhető meg. A Társulás lakosainak számára a főváros közelsége kedvező lehetőséget teremt a munkavállalásra ezért jelentős mértékű az ingázás, mely leginkább Budapest, Székesfehérvár, Bicske, Érd és kisebb mértékben Dunaújváros irányában történik. A Társulás területén a lakosságszám az utóbbi években növekedést mutat, ugyanis egyre több fiatal, házasságot kezdő család költözik a városba, és a környező falvakba.

1. Számú ábra: Ábra: Martonvásári Járás lakosság adatai (2020- 2024)

Forrás: Saját készítésű ábra (KSH lakossághozzaatai alapján)

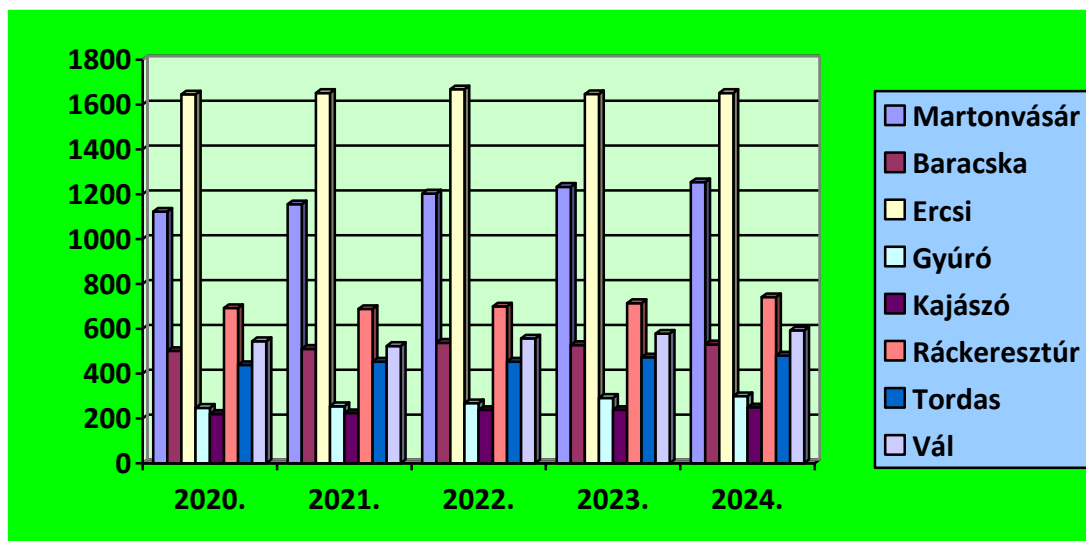
A fenti adatok alapján látható, hogy a Martonvásári Járás településeinek lakossághzaa az elmúlt 5 évben emelkedést mutat. A népesség csökkenés mértéke csekélynek mondható. Ennek több oka valószínűsíthető:

- A születések számának ingadozásokkal tarkított lassú emelkedése
- Növekszik a házassághból született gyermekek száma
- Az anyák életkora szerint jellemző, hogy valamennyi szülőképes korcsoportban, de leginkább a 30-as éveikben járó nők vonatkozásában nőtt a születések száma
- A felnőtt korú lakosság körében a halálozások számában is némi csökkenő tendencia látható az elmúlt években.
- Megtartó városfejlesztési dimenzió, amely a lakosság helyi jólétét helyezi előtérbe.
- Folyamatosan fejlődnek a humán szolgáltatások, a helyi közösségek és kötődést elősegítő szervezetek.
- Versenyképes munkahelyek, zöld környezet, jó közlekedési lehetőségek.

A kistérség településein változatlanul érzékelhető a lakó népesség városok és falvak, főváros és kisváros közötti mobilizációja. A gazdaságilag fejlettebb Fejér megyére és ezen belül a Martonvásári Járásra jellemző egy ún. Gazdasági bevándorlási többlet. Ez a növekedés nem csak a járás központ településen, hanem a körbevevő települések összességében érzékelhető.

A koncepció 2. számú ábrája mutatja be a Martonvásári Járás 0-17 éves korú lakosságát.

2. Számú ábra: Martonvásári Járás 0- 17 éves korú gyermekek száma (2020- 2024)

Forrás: Saját készítésű táblázat (KSH lakosságadatai alapján)

A Martonvásári Járást alkotó települések mindegyikén az elmúlt 5 évben látható emelkedés a 0-17 éves korosztály körében. Ez nagy részben a születések számának folyamatos alakulásától függ. Látható, hogy megindult egy ingadozásokkal tarkított lassú emelkedés ezen a területen. Mi sem bizonyítja ezt jobban, hogy a meglévő „Apró Talpak Családi bölcsődei Hálózat” férőhelyei kevésnek bizonyultak az utóbbi években. A meglévő 24 férőhelyre nem tudott minden igény érvényesülni. Szüksége volt a bölcsődei kapacitások bővítésére. Ennek értelmében került sor a Brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde megépítésre, ahol 56 férőhely jelent plusz kapacitásokat. Így összességében 80 férőhely áll rendelkezésre a gyermekek napközbeni ellátására.

A gyermeklétszámok alakulásában nagy szerepet játszanak az országos szinten elérhető családtámogatási eszközök.

3.1.1. Állami családtámogatási eszközök

A termékenységi ráta könnyebben mutat emelkedő tendenciát, abban az esetben, amikor a Kormányzatnak rendelkezésére állnak olyan családvédelmi stratégiák, amelyekkel ösztönözni lehet a fiatalokat a gyermekvállalásra. Fontos, hogy a családtámogatások rendszere ölelje át a gyermeknevelés teljes életciklusát. Mindezek hatnak a családszerkezeti változásokon át a demográfiai folyamatokra. A családok stabilitása és anyagi biztonsága minden társadalom alappillére. Egy új struktúra alakult ki a családpolitikában, amely az alábbi intézkedésekre épít:

**Gyermekvállalás
ösztönzése**

**Lakhatási
biztonság
növelése**

**Munka- család
egyensúlyának
erősítése**

Csak néhány intézkedés, - a teljesség igénye nélkül-, amely legjobban szolgálja a fenti célokat:

- Éketkezdést segítő Munkáshitel 25 év alatti fiataloknak
- 35 év alattiak lakhatási támogatása- munkáltató adhatja-
- Ifjúsági Garancia Plusz Program kereén belül adott pályakezdők lakhatási támogatása
- Családalapítás céljából nyújtott – kiterjesztett babaváró hitel
- CSED extra támogatás igénybevétele a gyermek 6 hónapos koráig
- Gyermeket nevelők adókedvezménye
- Vidéki Otthon Felújítási Program
- A 3%-os hiteltámogatás
- Idősek 13. havi nyugdíja és különböző nyugdíjprémiumok
- Bölcsődei kapacitások folyamatos fejlesztése
- Havi rendszeres támogatás nyújtása a bölcsődei ellátásra
- Egyes élelmiszerek áfa- jának visszatérítése

Egy demográfiai válság megoldása hosszú idő, ugyanis a múltban meg nem született gyermekek ma hiányoznak. A megfelelően fenntartott családtámogatási rendszerek hozzájárulnak a demográfiai folyamatok javulásához, hosszútávon fenntarthatóbbá teszik a szociális ellátó rendszert és a gazdasági növekedést.

Egy társadalom fennmaradását, jövője életminőségét meghatározzák a területére jellemző demográfiai adatok. A Martonvásári Járás lakosság száma (2024. évben) **28599 fő**. Ezen belül a lakónépesség száma az előző évek települési adataihoz képest növekvő tendenciát mutat. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás Fejér megyében a Közép-dunántúli régió egyik társulása a megye keleti részén található, hét település alkotja. A kistérség lakónépessége **19308 fő**. A településeket két kisváros Ercsi és Martonvásár, valamint 4 község, Baracska, Gyúró, Ráckeresztúr, Tordas és Kajászó települések alkotják.

A kistérség településein látható kisebb arányú népesség növekedés irányának okaként a születések számának kismértékű emelkedése valamint a lakó népesség városok és falvak, főváros és kisváros közötti mobilizációja jelölhető meg.

Mindezek okai:

1. A települések lakossága részéről mobilitás két irányban tapasztalható:

a.) Növekszik a fővárosból kiköltöző családok száma. Ennek oka részben a könnyebb megélhetés reménye, részben pedig a zsúfoltság elkerülése, nyugodt, tiszta levegőjű kisvárosi életforma kialakítása. A családok felnőtt tagjai a városi munkahelyeiket többnyire megtartják, ingáznak a lakóhely és a munkahely között.

Másrészt a fiatal házaspárok, családok letelepedési kedve is nőtt az utóbbi években. Körükben emelkedő tendenciát mutat a gyermekvállalási kedv.

b.) Az utóbbi 1-2 évben már lényegesen kisebb számban ugyan, de még mindig megfigyelhető, hogy megjelennek azok a családok is, akik az elszegényedésük, a rossz jövedelmi helyzetük valamint felhalmozott adósságaik miatt lakásuk eladására kényszerülnek és olcsóbban fenntartható vidéki ingatlanba költöznek a könnyebb megélhetés reményében. Leginkább külterületekre, peremterületekre történő kiköltözés, valamint az elszigetelődés a gyakori ezeken az infrastruktúrán kívül eső településrészekben. Számukra nehezen közelíthető meg a település központja, óvoda, iskola, orvos, hivatalok, munkahely. Ezeknek a családoknak az amúgy is hátrányos helyzete ez által többszörösen hátrányossá válik.

2. A Martonvásári Járás településeinek gazdasági és infrastrukturális fejlődések is tapasztalhatóak, ennek során új lakóházak, társasházak/lakóparkok megépítésére, értékesítésére, korszerű utak építésére válik lehetőség. A járás székhelyén, Martonvásáron megjelenő új szolgáltatások és intézmények a szolgáltatásaikkal rendelkezésre állnak a járás települései számára is. Gondolok itt a szociális és gyermekvédelmi, többféle bölcsődei szolgáltatásokra, az oktatásra, magán egészségügyi szolgáltatásokra, a vendéglátás, turizmus által kínált lehetőségekre valamint a kulturális igények kielégítésére.
3. A járási székhely dinamikusan fejlődik évek óta, az állami és uniós pénzekkel, saját erővel, összefogással igyekszik fejleszteni a kultúra, az oktatás, a szociális és az egészségügyi ellátórendszerének a szolgáltatásait, ezek könnyebb elérhetőségét, valamint helyben működő vállalkozások támogatását és megtartását.
4. Kistérségen belüli lakó népességszám növekedéséhez az is hozzájárul, hogy a települések gazdasági és infrastrukturális fejlődése során új lakóházak, társasházak, lakóparkok kerülnek megépítésére, értékesítésére, korszerű utak építésére válik lehetőség. Mindez nagy vonzerőt jelent a városból kiköltözni szándékozó családok számára.
5. Mind a járásszékhely település, mint pedig a környező települések területén megfigyelhető a település közösségi erőforrásaiba történő befektetés. A stabil városfejlődés legfontosabb alappillére a kitartó, hosszú távú társadalomfejlesztés, mindez nélkülözhetetlen az erős, kötődő, együttműködő társadalom kialakításához.

A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás a már 2012. év óta működő „Apró talpak családi Bölcsődei hálózat” mellett létrehozott 2025. évben egy klasszikus rendszerű 56 férőhelyes bölcsődét Brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde néven. A két intézmény mindösszesen 80 férőhelyet biztosít a térségben élő családok gyermeki számára, biztosítva ezzel a

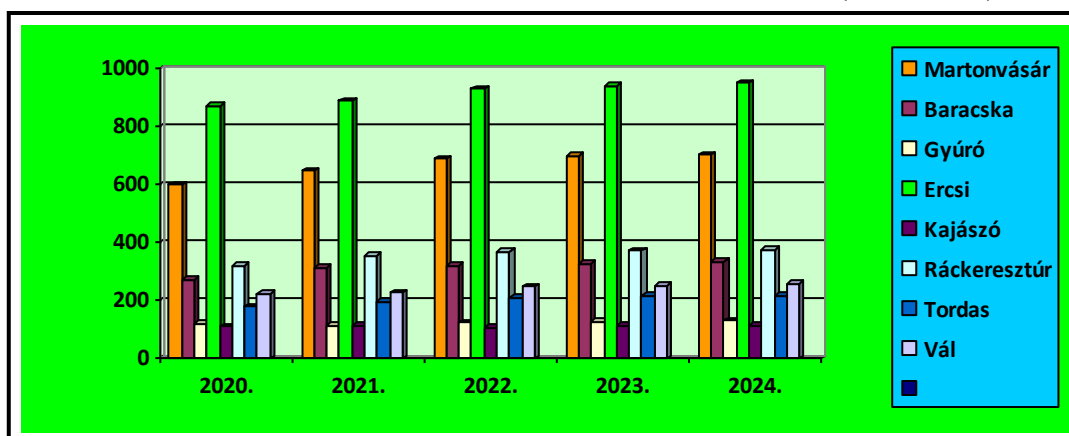
napközbeni ellátásukat, mely nagy segítséget és biztonságot jelent a munkeső piacra visszatérő szűlők számára.

A szociális szolgáltatási rendszerben a gyermekvédelmi feladatokon kívül nagy hangsúly helyeződik az idős népesség ellátására is.

A népesség öregedési folyamataihoz az idősorúak számának emelkedése mellett a gyermekorúak csökkenő létszáma is hozzá járul. Hívhatjuk úgy is, hogy demográfiai előregedés. Ez a csökkenő születésszám és a növekvő élettartam következménye. Az idősorúak számának emelkedésében pedig nagy szerepet játszik a lakosság átlagos élettartamának a megnövekedése. Az idősok helyzete sokrétű kihívást jelent, melyet gyakori anyagi nehézségek, az egészségi állapot romlása, a szociális izoláció jellemez. A társadalom előregedése egyre égetőbb probléma, ami az idősogdoozás területén is kihívásokat jelent. Mindezek érdekében fontos törekedni arra, hogy jelentős orvos- egészségügyi és szociális ellátórendszeri kapacitás álljon rendelkezésre a magas életkorhoz kötődő szükségletek, igények kielégítésére. **A Szent László Völgye Segítő Szolgálatnak is ezekhez a törekvésekhez tartozó célokat szükséges megfogalmaznia és felkészülni az egyre idősobb korúak ellátására, autonómiájuk minél további fenntartására, önellátási képességeik támogatására és természetesen az ápolást, gondozást igénylő szolgáltatások biztosítására..**

A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás/ Martonvásári Járás területén a 70 év feletti lakosok a számata 3. számú ábra mutatja be.

3. sz. Ábra: Martonvásári Járás 70 év feletti lakosok száma (2020-2024)

Forrás: Saját készítésű táblázat (KSH lakosságadatai alapján)

A Martonvásári Járás településein élő idős lakosság számában is az országos adatokhoz hasonlóan az elmúlt 5 évben növekedés volt tapasztalható, mint ahogy azt a fenti ábra és grafikon mutatja. Az idősödés folyamata számos egyéni fenyegetettségel jár.

Hazánkban a születéskor várható élettartam évek óta stagnál, míg az egészségesen várható élettartam emelkedik, viszont a kettő között több mint tíz év a különbség. Vagyis az időskor az egészség csökkenésével jár, ezáltal pedig az idős személyek segítségre, gondozásra szorulnak. Ugyanakkor ez egy új életszakasz az ember életében- az utolsó életszakasz- gyakran mentális problémákkal jár, mely leginkább az önbizalom csökkenésével, az öngondoskodásra való képesség egyre alacsonyabb fokával, méltóságvesztéssel, fizikai hanyatlással, az érzelmi, anyagi és a fizikai biztonság elvesztésével társul. **Felmerül a kérdés, hogy kitől, milyen formában és mértékben számíthat ellátásra egy arra rászoruló személy?**

Napjainkra megváltozott a családok szerkezete és a gondozási, gondoskodási funkciója. Jellemzően kevesebb a többgenerációs családi együttélési forma. A fiatal házaspárok sok esetben távol a szülői családtól találnak munkát és ez által lakhatást, így a családon belüli idősebb generációkról történő gondoskodás sok esetben nem megoldható. Egy idős hozzátartozó ápolása komoly megterhelést jelent a család számára, anyagilag, időben, fizikai jelenlétben és mentálisan is. Emellett a szakemberekkel való együttműködés, de akár az ápolási teendők szakszerű kivitelezése is kihívást jelenthet a gondozó családtagok számára. Sokan ilyenkor értetlenül állnak a probléma felé. Ahogy növekszik az idősek száma, úgy egyre több család lesz érintett az idős családtagja ápolásában, gondozásában. Mindezek figyelembe vételével szükség van olyan innovatív megoldásokra az idősek ellátásában, amelyek középpontba helyezik ezeket a problémákat. Ilyenek például az aktív részvétel a helyi társadalom életében, az önellátási képesség megtartásának segítése, aktív tevékenységek végzése és a szociális kapcsolatok megléte, amelyek alapvetően meghatározzák az idős ember életminőségét. Továbbá a jövőt illetően szükség van az időseknek nyújtott szolgáltatások fejlesztésére, jobb humán erőforrással és eszközökkel való ellátásra

II.3.2. Gazdasági jellemzők

A térség területén nagyobb számban fordul elő a mezőgazdasági vállalkozások száma, mint az ipari szektor jelenléte. Martonvásáron a mezőgazdasági szektorhoz kapcsolható a Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományi Kutató Központ tevékenysége. Az ipari vállalkozások egy része a lakóterületek peremén, másik része az egykori mezőgazdasági szövetkezetek területén működik. A vállalkozások a mezőgazdasági tevékenységen kívül még a feldolgozó ipar területén jelennek meg. Martonvásár területén megalakult in-park, ahol közép és nagyvállalatok beruházásai találhatók. Ilyen például a **Caola Zrt, Mirrotron Kft.,**

Remred Kft. Ezek a vállalatok az adóerőképesség szempontjából is fontos szerepet játszanak és a foglalkoztatás szempontjából is. Martonvásár város adóerőképességét ezek a vállalkozások megnövelik, ami kiegyensúlyozottabb helyzetet teremthet a lakosság számára. Martonvásár járási központ szerepét tükrözi, hogy a városban a kereskedelmi egységek száma magasabb. Kisebb mértékben járműipari, gépészeti tevékenység is megtalálható.

A térség területén nagyobb számban fordul elő a mezőgazdasági vállalkozások száma, mint az ipari szektor jelenléte. Az ipari vállalkozások egy része a lakóterületek peremén, másik része az egykori mezőgazdasági szövetkezetek területén működik. A vállalkozások a mezőgazdasági tevékenységen kívül még a feldolgozó ipar területén jelennek meg. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulást alkotó önkormányzatok szinte mindegyike igyekszik arra törekedni, hogy ösztönözze a vállalkozások letelepedését, ezáltal minél több munkahely létesülhessen a településen élő aktív korú népesség számára.

II.3.3. Foglalkoztatottság jellemzői

A munkanélküliségi ráta, amely azt mutatja, hogy hány munkanélküli jut 100 fő 15-59 éves állandó lakosra, ez az érték Fejér megyében 3,2 százalék. Ez az adat az országoshoz képest lényegesen alacsonyabb, míg a régióra közel azonos érték a jellemző. Évek óta meredeken csökkent a munkanélküliségi ráta a megyében. . A foglalkoztatás szintje befolyásolja a lakosság jövedelmi viszonyait és a helyi közösség vagyoni helyzetét, továbbá meghatározza a helyi gazdaság versenyképességét.

A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás településeinek foglalkoztatottsági mutatói is hasonló tendenciát tükröznek. . A Társulás központja, Martonvásár vonatkozásában kedvező a foglalkoztatottsági helyzet, leginkább az elsődleges munka-erőpiaci szektorban. A munkáért azonban a munkavállalók majd kétharmada ingázni kénytelen. A térség gazdasági szerkezetére jellemző a mezőgazdaság-erdőgazdasági és a feldolgozási területen tevékenykedő szervezetek súlya. A Közép-dunántúli régió Magyarország egyik legjobb gazdasági helyzetben levő régiója. Ezen belül Fejér megye fejlettségi szintje megközelíti az országos átlagot. A térségben csakúgy, mint a megye egészében statisztikai adatok alapján a regisztrált munkanélküliek száma csökkenést mutat. Az utóbbi években azonban a területrendezéseknek és fejlesztéseknek köszönhetően megfigyelhető, hogy több vállalkozás jelenik meg a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás területén. Ez leginkább a járáson belül központi szerepkörrel bíró belül Martonvásár város fejlődésében figyelhető meg.

A térségben csakúgy, mint a megye egészében statisztikai adatok alapján a regisztrált munkanélküliek száma jelentős csökkenést mutat. Ennek oka:

- Az új ipartelepítési lehetőségek számának emelkedése, melyek növelik a foglalkoztatottak számát
- A kis- és középvállalkozások munkahelyteremtését támogató pályázatok könnyebb elérhetősége
- Az utóbbi években Martonvásár jelentős kutató- fejlesztő centrummá fejlődött, bővültek az erőforrásai és a térségi településekkel szorosabbak lettek a kapcsolatai. A Közép-dunántúli régió Magyarország egyik legjobb helyzetben levő régiója.
- Ezen belül Fejér megye fejlettségi szintje megközelíti az országos átlagot. A térségben csakúgy, mint a megye egészében statisztikai adatok alapján a regisztrált munkanélküliek száma csökkenést mutat. A legnagyobb foglalkoztatók a térségben a járási hivatal, az önkormányzatok, valamint az élelmiszer és a feldolgozóipar kisebb helyi üzemei, illetve a nagy mezőgazdasági termelő cégek. A mikro és kisvállalkozásokra épülő szolgáltatásoknak a szerepe is meghatározó a helyi foglalkoztatásban.
- Meg kell említeni még a nyugdíjas korban lévők visszafoglalkoztatását. Jelenleg 3 területen lehetséges úgy a visszafoglalkoztatás, hogy mind a nyugdíjat és amind a fizetését megtarthatja a munkavállaló. Ezek: a humán szakterületek. Szociális, köznevelés, egészségügyi területek. Martonvásár váárosban és a környezőtelepüléseken lassabba, de fejlődésnek indult az utóbbi években a közművelődési szektor, a vendéglátás és turizmus területe is így ezeken a területeken is teremtdtek munkahelyek.
- Az inaktív társadalmi csoportok mobilizálása, nehezen foglalkoztatható társadalmi csoportok integrációja, ebben a térségben sem egyszerű feladat. E réteg munkaerő piaci re-integrációjában nemcsak a munkaügyi szervek jutnak szerephez, hanem a szociális ellátó rendszer számára is komoly feladatot kell, hogy jelentsen.

II.3.4. A szociálpolitika védelmi rendszere

A mai magyar szociálpolitika kialakította azt a védelmi rendszert, melyben az intézmények és szolgáltatások fenntartható és működőképes rendszerére alapul. Minden állampolgár számára rendelkezésére áll, ha olyan élethelyzetbe kerül, amelynek nehézségeivel nem képes egyedül

megbirkózni. Hiszen a szociális szükségletek kielégítetlensége bárkit utolérhet, bárki szenvedhet megélhetését veszélyeztető jövedelemhiánytól (szegénység), ápolási, gondozási igényei ellenére nem jut ellátáshoz, vagy éppen a társas kapcsolatrendszere izolálódott olyannyira szét, hogy a társtalanság, az elutasítottság, a magány okozza a legtöbb fájdalmat, keserűséget és problémát, peremre szorulást, szociális kizáródást.

Ezeknek a problémáknak az enyhítésében óriási szerepe van egy jól működő szociális hálónak vagy szociális védelmi rendszernek, ahol a problémákra adekvátan - szakosodott jól képzett hivatásos kollégáktól- kapja meg a segítséget. **A rendszer működésének minősége természetesen akkor jó, ha a legkülönbélebb élethelyzetekben előforduló differenciált szociális problémákra reagálni képes és hozzáférhető szolgáltatásokat biztosít. Olyanokat, amelyek javítják az érintettek életesélyeit és életminőségét.**

A szociális háló vagy szociális védelmi rendszer minősége akkor jó, ha a legkülönbélebb élethelyzetekben előforduló differenciált szociális problémákra reagálni képes és hozzáférhető szolgáltatásokat biztosít. Olyanokat, amelyek javítják az érintettek életesélyeit és életminőségét.

A szociális védelmi háló rendszerének működését biztosítják:

- Azok a helyben, települési önkormányzatok szintjén működő pénzbeli és természetbeni ellátások, amelyeket a z önkormányzatok helyi szociális és gyermekvédelmi, helyi rendeletei alapján biztosítanak ellátásokat a rászoruló családok részére.
- Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások biztosítása egy integrált szociális és gyermekvédelmi alap feladatokat ellátó intézmény hálózaton keresztül:
A Szent László Völgye Segítő Szolgálat és az „Apró Talpak” Családi Bölcsőde Hálózat intézménye tartozik ide és a Brunsvik Júlia Térségi bölcsőde, mint szociális és gyermekvédelmi támogató rendszer.
- Helyi foglalkoztatáspolitikai, mely az aktív és passzív eszközökkel, esélynövelő és teremtő programokkal, valamint pénzbeli ellátásokkal teremti meg a térségben élő lakosság szociális biztonságát.
- Társadalombiztosítás, családpolitikai és a helyi közösségi védelem szervezetei tartoznak még a szociális védelem rendszerébe.

A szociális szolgáltatások biztosításának sajátosságai miatt is fontos törekedni arra, hogy a településeken olyan szolgáltatások legyenek elérhetőek, amelyek hatékonyan tudnak

beavatkozni a nehéz élethelyzetek javításába. Ezért is szükséges törekedni a szolgáltatások minőségének megtartására, fejlesztésére. Magyarországon – amely különösen az intézményi szolgáltatások és a családpolitikai rendszer kiépítése területén tartozik az európai élvonalba –, a szociális, a gyermekvédelmi, az esélyegyenlőségi és más jogszabályok által körülírt rend alapján működnek a szociális védelem intézményei.

III. Gondoskodáspolitikai megjelenése, szemlélete és megközelítése a szociális ellátórendszerben

A gondoskodáspolitikai egy olyan átfogó megközelítés, amely a jólétet nem csak a gazdasági szempontokra, hanem a szellemi, kulturális és szociális tényezőkre is kiterjeszti. Célja a fenntartható fejlődés megvalósítása a közösségek hosszú távú jóllétének biztosításával, miközben figyelembe veszi a környezeti fenntarthatóságot is. Célja a fenntartható fejlődés elérése a lakosság folyamatos szociális jólétének biztosításával. Az ember közösségben és társadalomban él és érvényesül. Az egyének egymás közötti, illetve az egyének és a társadalom egyes rétegei vagy egésze közötti kapcsolatok sérülhetnek. Akár családi krízis vagy hátrányt okozó problémák kialakulása esetén. Így a társadalom, a társadalmi rétegek és közösségek (pl. családok), az egyének szociális válsághelyzetbe kerülhetnek. Több hátrány együttes jelenléte következtében veszélyeztetettekké válhatnak, védelemre és gondozásra szorulhatnak. A gondoskodáspolitikai feladata a segítség a kapcsolatok helyreállítása, a kapcsolati konstrukciók létesítése. Egyfajta gondolkodó és gondoskodó emberi, közösségi magatartás. A gondoskodáspolitikai az egyházaknak a civil szervezeteknek is nagy szerepet, aktivitást szán. Továbbá támaszkodik a közösség segítő magatartására, társadalmi önszerveződésre. A nagy társadalmi különbségek, a létbizonytalanság hiánya feszültséghez, ellentétet vezethet a jómódú, szerencsés társadalmi rétegek és a szűkölködők között, ami politikai kérdéssé változva az egész társadalom működőképességét, felborulását eredményezheti. A társadalom alapvető politikai intézménye, az állam valamilyen formában mindig is megoldást keresett ezekre a hátrányokra különböző szociális szolgáltatások biztosításával, pénzbeni és természetbeni ellátások megszervezésével.

Az állam mellett a helyi önkormányzatok is érdekelték a szociális biztonság stabilitásában, a rászoruló emberek ellátásában. Ezért szociális rendeletet alkotnak, amelyben meghatározzák az általuk adható ellátási formákat. Valamint Martonvásár város önállóan is és összefogva a térséggel olyan közösségi kapcsolódások kiépítését teszi lehetővé ahol az egyén és a

közösségek könnyen el tudnak igazodni a különböző szolgáltatások elérhetőségében, tapasztalva a közösségi összefogás erejét is.

Így van ezzel a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulást alkotó önkormányzatok mindegyike és az általa fenntartott intézmény a Szent László Völgye Segítő Szolgálat szakemberei is. Fontosnak tartjuk az intézmény szolgáltatásai mellett a Társulás önkormányzatainak területén működő ellátásokat, közösségi összefogásokat.

IV. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás településeinek bemutatása

A települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény alapján a martonvásári kistérségben működő települési önkormányzatok képviselő-testületei – a kistérségi együttműködés hosszú távú biztosítása érdekében létrehozott – Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás társulási megállapodásában rögzítettek szerint feladat- és hatásköröket ruházták át a Társulásra. Társulási Megállapodással hozták létre 2462 Martonvásár, Budai u. 13. sz. alatti székhellyel a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulást, melynek keretében közösen az alábbi feladatokat látják el:

- Egészségügyi ellátás körében a központi háziiorvosi ügyeleti,
- Szociális és gyermekvédelmi ellátási,
- Területfejlesztési feladatok
- Belső ellenőrzési feladatok
- Főépítési feladatok ellátása

Társulás tagjainak neve, székhelye:

Martonvásár Város Önkormányzata, székhelye: 2462 Martonvásár, Budai út 13.

Baracska Község Önkormányzata, székhelye: 2471 Baracska, Kossuth u. 29. sz.

Ercsi Város Önkormányzata, székhelye: 2451 Ercsi, Fő utca 20.

Gyúró Község Önkormányzata, székhelye: 2464 Gyúró, Rákóczi u. 49. sz.

Kajászó Község Önkormányzata, székhelye: 2472 Kajászó, Rákóczi u. 71. sz.

Ráckeresztúr Község Önkormányzata, székhelye: 2465 Ráckeresztúr, Hősök tere 20.

Tordas Község Önkormányzata, székhelye: 2463 Tordas, Szabadság u. 87. sz.

Vál Község Önkormányzata, székhelye: 2473 Vál, Vajda J. u. 2.

A Társulás székhely önkormányzata:

Martonvásár Város Önkormányzata

A Társulás székhelye:

2462 Martonvásár, Budai út 13.

A Társulás elnöke: Horváth Bálint

IV.1. Martonvásár

Martonvásár Budapest és Székesfehérvár között félúton, a régi balatoni út és a Szent László Völgy metszéspontjában fekszik a Közép-dunántúli régió keleti részén. A 16 km-re fekvő Velencei-tó irányából is könnyen elérhető. Térségi szerepkörét meghatározza járásszékhely funkciója. A 3125 hektáron elterülő Fejér megyei város – természet földrajzilag a Dunántúl, mezőgazdasági szempontból különösen értékes tájhoz, a mezőföldhöz tartozik.

A földrajzi adottságok és tradíciók alapján a mezőgazdaság és a szolgáltatás, valamint kissé emelkedő mértékben az ipar szerepe is meghatározó.

A tudományos és kulturális életben igen jelentős szerepet tölt be Martonvásár, amelyet a fővároshoz is szoros gazdasági kapcsolatok fűznek. A Brunszvik-kastély országos védelem alatt álló parkjában megrendezett nyári Beethoven koncertek komoly hagyományt képviselnek, igen nagy látogatottsággal. A kastély épületében működő országos jelentőségű MTA Agrártudományi Kutatóközpont jelentős szellemi potenciál, további lehetőségeket hordoz mind az innováció, kutatás-fejlesztés, foglalkoztatás, mind a turizmus tekintetében. A település külterületét az árutermelő mezőgazdasági művelés, illetve az MTA Agrártudományi Kutatóközpontjának kísérleti művelése jellemzi. A város intézményei a település központjában találhatók, két halmazban, így összesen mintegy 12 hektár terület van településközponti besorolásban.

A település korszerkezete előregedő, a megyei és az országos átlagnál azonban jóval alacsonyabbak. A beköltözések következtében, a népességszám-növekedés a társadalom fiatalodásával párosult. A lakónépesség növekedése magával hozta a lakóépületek számának gyarapodását is. A martonvásári lakosság jól képzett, különösen kedvező a felsőfokú végzettségűek magas aránya. A városban az óvodai ellátás két intézményben történik. Általános iskolából is kettő van, az egyik speciális képzést nyújt (Pápay Ágoston Általános Iskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Kollégium). A Beethoven Általános Iskolába iratkozó gyerekek száma 2024. évben 550 fő, amiben nehezen becsülhető a más településekről érkező gyerekek arányának változása (jelenleg kb. 25%).

A településen az elmúlt években megépült a korszerű új tornacsarnok- Tóth Iván Tornacsarnok- valamint a Horváth Ottó Sport Központ. A két sportlétesítmény kiválóan kiszolgálja a martonvásári, valamint a térség illetve járási fiatalok sportolási igényeit is. Továbbá elkészült a martonvásári Művészeti iskola felújítása, ahol a művészetet kedvelő gyermekek számára nyílik lehetőség a tanulásra. Az általános iskola épülete is bővítésre került, így még több gyermek fogadására vált alkalmassá.

Az egészségügyi ellátás (gyermek- és felnőttorvos, fogorvos, szemészet, mentőállomás, védőnői szolgálat) biztosított. Központi orvosi ügyeleti rendszert hétköznapi rendelési időn túl és hétvégén az International Ambulance Service Kft. biztosította. 2024. január 1-től ez a rendszer azonban megváltozott.

Az orvosi ügyeleti ellátást 2024. február 1-től Fejér vármegyében is az Országos Mentőszolgálat látja el, ezzel egységes, két elemből álló, betegközpontú rendszert (*házi orvosi ügyeleti ellátás, sürgősségi ügyelet*) biztosít minden rászoruló számára.

Az egységes ügyeleti telefonszám 2024. február 1-től Fejér vármegyében:

1830

Házi orvosi ügyelet tekintetében: A házi orvosi ügyeleti ellátás **a következő rendelési ideig nem halasztható orvosi tevékenységek** elvégzése céljából szervezett ellátás, amely a következő időszakokban érhető el: **Hétköznapi 16:00-22:00 között, Hétvégén, Ünnepeken 08:00-14:00 között Székesfehérvár, Hunyadi u. 2. szám alatt.**

A település életében a kultúra kiemelt szerepet játszik. Az országos hírű, emblematisztikus intézmények (Brunsztvik kastély és az angolpark, Beethoven Múzeum) a MTA kezelésében, állami tulajdonban vannak. Kiemelt országos rendezvények a nyári szabadtéri Beethoven koncertek. A kulturális élet felpezsdítésének kedvez, hogy a 2014-ben megépült a Brunsztvik-Beethoven Kulturális Központ (színpaddal, kiszolgáló helyiségekkel, irodákkal, közösségi terekkel), új Óvodamúzeummal és szép kialakítású főtérrel bővítette martonvásár kulturális intézményeit.

Martonvásár városban működik a szociális és gyermekvédelmi ellátás központi intézménye a Szent László Völgye Segítő Szolgálat. Az intézmény a szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásait a központi székhely intézményből történő területi munkaszervezéssel és koordinációval nyújtja az ellátásához tartozó települések számára.

Biztosított szolgáltatásai:

- Családsegítő és Gyermejkölési szolgáltatás
- Családsegítő és Gyermejkölési Központ/ Készenléti telefonszolgáltatás, óvodai, iskolai segítő tevékenység
- Családi bölcsődei ellátás
- Bölcsődei ellátás
- Idősek nappali ellátása
- Szociális étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Támogató szolgáltatás
- Tanyagondnoki ellátás
- Pszichológiai tanácsadás/szolgáltatás
- Jogi tanácsadás/szolgáltatás
- Kapcsolattartási ügyelet

Az intézmény szakképzett szociális szakemberek foglalkoztatásával biztosítja az ellátási területén a tevékenységek és szolgáltatások szakszerű biztonságos ellátását.

Martonvásár városban szociális szakellátás keretében lát el időskorúak számára tartós bentlakás formájában idősek otthoni feladatokat a Harmónia Gondoskodás Idősek Otthona. Az otthonban ellátást biztosítanak időskorúak számára, valamint pszichiátriai betegek számára. A tartós bentlakás szervezeti formán kívül támogatott lakhatás formájában is családi házakban biztosítják az ellátottak gondozását, ápolását.

A közbiztonság és egyéb rendvédelmi feladatokat, Gárdony Város Rendőrkapitánysága, ezen belül a Martonvásári Rendőrőrs munkatársai látják el. Munkájukat a helyi polgárőrség segíti.

Az egyházi tevékenységet a településen a Római Katolikus és Református Egyház és az idei évben újonnan szerveződő Református Egyház martonvásári- gyúrói közössége biztosítja. Rendszeresen szerveznek minden korosztály számára közösségi programokat. Gyermekek fiatalok részére hittan oktatást és Biblia köröket, házassági és nevelési tanácsadásokat szerveznek.

A polgármesteri hivatalban minden önkormányzati alapeladatot ellátnak.

A települési önkormányzat helyi lapja a Forum Martini, valamint facebook felületei és honlapja pedig folyamatos, hiteles tájékoztatást nyújt a lakosság számára.

Martonvásár város, járási szerepkört is betölt. 2013. év óta a Martonvásári Járás központi hivatalaként működik a Járási Hivatal. A Martonvásári Járás a megye határhoz igazodva az állampolgárok számára biztosítja az államigazgatási szolgáltatásokhoz való gyors és könnyű hozzáférést.

IV. 2. Baracska

A település a 7-es úton Martonvásár után vagy vasúton, Budapest-Székesfehérvár vonalon közelíthető meg. Lakosságszáma (2024. évben) 2876 fő. A teraszos eróziós Váli-völgy két oldalán helyezkedik el a település 106 m tengerszint feletti magasságban. Jelentős köemlékek jelzik római kori lakottságát. Sírkövek, fogadalmi oltárkövek, mérőföldkö utalnak arra, hogy katonai állomáshely volt. A középkorban nemesi birtokosok lakták, a török kortól pusztává vált. 1850. és 1853. között egy gazdatiszti lakásban élt itt a költő Vörösmarty Mihály. A település parkjában Makovecz Imre nevével fémjelzett 1989-90-ben épült faluház áll, melynek építésénél a baracskaiai összefogása fokozottan megmutatkozott, ugyanis társadalmi munka felvállalása nélkül nem készülhetett volna el. Villamosított vasúti fővonal keresztezi a falut, a központtól 5 km-re található a vasútállomás ahova az elérést helyi autóbusz járat könnyíti meg, és ez egyben bekapcsolja a település külterületeit is a falu mindennapi életébe.

A település intézményi alapellátása az alábbiak szerint biztosított:

A Kozma Ferenc Általános Iskola, amely a **Dunaújvárosi Tankerületi Központ** fenntartása alá került, 1-8 osztályokban biztosítja a gyermekek oktatását. Az iskola tanulói létszáma 190 fő. Az iskola az elmúlt években felújításra, korszerűsítésre kerül. Kiváltképp a tornacsarnok került kilakításra, emly lehetővé teszi a gyermekek számára a mindennapos testnevelés gyakorlati megvalósításnak lehetőségét is.

A helyi Bóbita Óvoda Baracska Község Önkormányzatának fenntartásában áll. Az óvoda férőhely száma is bővült az utóbbi években. Folyamatos berűházosk történtek az infrastruktúra megóvása és korszerűsítése érdekében.

Az egészségügyi alapellátás tekintetében két háziiorvosi körzet működik. Továbbá a lakosság számára biztosított a fogorvosi ellátás is. Egy védőnői szolgálat biztosítja a 0-16 éves korú lakosság megfelelő egészségügyi prevencióját. A gyermekek orvosi ellátását a baracskaiai háziiorvosi szolgálat végzi. Központi orvosi ügyeleti rendszert hétköznapi rendelési időn túl és a székesfehérvári mentőállomás és kórház biztosítja.

A lakosság számára elérhető még szemészeti szakrendelés és nőgyógyászati magánrendelés, melynek helyszíne szintén Martonvásár. A lakosság részére új szolgáltatásként elérhetőek még kiegészítő egészségügyi szolgáltatások, melynek helyszíne Martonvásár, Marton Klinik Diagnosztikai Központban található.

A település szociális ellátását kistérségi szinten, a Martonvásár városban önkormányzati fenntartású – valamint társulási megállapodás keretében működő- jogelőd intézményként a Szent László Völgye Segítő Szolgálat látja el. Az intézmény a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatásokat integráló, térségi/járási feladatokat ellátó szolgáltató központként működik. Biztosított szolgáltatásai:

- Járási család és gyermekjóléti központ,
- Család és gyermekjóléti szolgálat,
- Családi bölcsődei ellátás,
- Bölcsődei ellátás
- Támogató szolgálat,
- Házi segítségnyújtás,
- Idősek nappali ellátása,
- Tanyagondnoki ellátás,
- Szociális étkeztetés

A Szent László Völgye Segítő Szolgálat központi székhelye, valamint gesztor intézménye 2462 Martonvásár, Szent László út 24. szám alatt található. Baracska község területére a gesztor intézményből rendszeresen történik területi munkavégzés és koordináció. A településen feladatot ellátó szakemberek, 1 fő családsegítő munkatárs, 1 esetmenedzser, 1 fő óvodai, iskolai szociális segítő, 1 fő személyi segítséget és 1 fő házi segítségnyújtást végző munkatárs, 1 fő tanyagondnok. A család és gyermekjóléti központ esetmenedzser munkatársa a szociális és gyermekvédelmi hatósági ügyek tekintetében lát el a településen feladatokat. A martonvásári központi intézményben működik Baracska település vonatkozásában is az „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat és a Brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde, amely szolgáltatások esetében Baracska település számára – a település lakosságszáma arányában-, a két bölcsődében összesen 14 férőhely áll rendelkezésre.

IV.3. Gyúró

A település a Mezőföld északnyugati peremén, a Szent László patak középső folyása mentén az M7 autópálya martonvásári lehajtójától 10 km-re található.

A község lakossága (2024. évben) 1395 fő, közigazgatási területe 132 hektár belterület és 2306 hektár külterület. Egykor fontos szerepet töltött be a lakosság megélhetésében a szőlő-és a földművelés. A családok nagy része a mezőgazdaságból élt, de a gazdasági változások következtében ma már egyre többen az ingázást kénytelenek választani és a nagyvárosokban (Budapest, Székesfehérvár) az iparban elhelyezkedni.

A hajdani egy szövetkezetből mára már több gazdálkodási egység alakult, ám a korszerű gépeknek, technikának köszönhetően, jóval kevesebb embert foglalkoztatnak, mint korábban. A település történetében jelenlévő kereszténységet, a községben ma is élő három történelmi egyház Római Katolikus, Református, Evangélikus Egyház fogja közre.

Gyúró község közigazgatása 1989-ben lett önálló, Tordas településtől függetlenedett. A közigazgatás szétválásával egyidejűleg az oktatás is önállósodott. 1989-től a községben 8 tantermes, 8 osztályos általános iskola működik. A településen általános iskola és óvoda működik, tanulói létszáma 170 fő. A Gyúró községi általános iskola a váli vajda János Általános Iskola tagintézménye, melyet a Bicskei Tankerületi Központ tart fent. A helyi Gézugáz Óvoda Gyúró Község Önkormányzatának fenntartásában biztosítja az óvodáskorú gyermekek ellátását.

A településen – az egészségügyi alapellátás tekintetében – egy háziiorvosi körzet működik.

A Tordas települési székhellyel bíró Védőnői Szolgálat látja el Gyúró községben is a 0-16 éves korú lakosság megfelelő egészségügyi prevencióját. Központi orvosi ügyeleti rendszert a székesfehérvári mentőállomás és kórház biztosítja.

A lakosság részére új szolgáltatásként elérhetőek még kiegészítő egészségügyi szolgáltatások, melynek helyszíne Martonvásár, Marton Klinik Diagnosztikai Központban található, ahol ultrahangkészítés, radiológia, nőgyógyászat, reumatológia, és fizioterápiás kezelések állnak rendelkezésre.

A település szociális ellátását kistérségi szinten, Martonvásári székhellyel működő Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás intézményeként működő Szent László Völgye Segítő Szolgálat látja el. Az intézmény a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatásokat integráló, térségi/járási feladatokat ellátó szolgáltató központként működik. Gyúró településen biztosított szolgáltatásai:

- Járási család és gyermekjóléti központ,
- Család és gyermekjóléti szolgálat,
- Családi bölcsődei ellátás,
- Bölcsődei ellátás
- Támogató szolgálat,
- Házi segítségnyújtás,
- Idősek nappali ellátása,

A Szent László Völgye Segítő Szolgálat központi székhelye, valamint gesztor intézménye 2462 Martonvásár, Szent László út 24. szám alatt található. Gyúró község területére a gesztor intézményből rendszeresen történik területi munkavégzés és koordináció. A településen feladatot ellátó szakemberek, 1 fő családsegítő munkatárs, 1 fő óvodai, iskolai szociális segítő, 1 fő személyi segítséget és 1 fő házi segítségnyújtást végző munkatárs.

A család és gyermekjóléti központ esetmenedzsere, 1 fő személyében pedig szociális és gyermekvédelmi hatósági ügyek tekintetében lát el a településen feladatokat. A martonvásári központi intézményben működik Gyúró település vonatkozásában is az „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat és a Brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde amely szolgáltatás esetében Gyúró település számára – a település lakosság száma arányában – 7 férőhely áll rendelkezésre.

IV.4. Kajászó

Kajászó Község a Váli-víz völgyében fekszik. Északnyugati határában, a falu felett magasodó várdomb több gazdag római település maradványai láthatóak. Lakossága (2024. évben): 1261 fő.

A temető elhagyott részén középkori templom nyomai láthatóak. A lakosság nagyobb része református. A település megközelíthető: főúton a 7-es útról Baracskánál történő letérés után északnyugati irányban. Történeti kutatások szerint a falu – melyet egykor Kajászószentpéternek hívtak, ami 1950-ben Kajászóra rövidült – nem tartozott valamely hatalmas uradalom keretébe, hanem kishemesi családok birtokolták. A XV. század elején a Balkánról szerb, bosnyák népek kerültek erre a településre is. Ebben a században a Kajászószentpéter-i nemesek közül többen hivatalt viseltek.

A falu a török uralom alatt 1702-ben elpusztult, és mint pusztát birtokolta Ferenczi György, majd 1714-ben betelepítették és 1720-ban már, mint tiszta nemesi faluról beszélnek róla. A település területe 23,98 km². A településen általános iskola működik, mégpedig k a martonvásári Beethoven Általános Iskola tagintézményeként. Felmenő osztályokban jelenleg

1-3. osztályos gyermekek oktatása folyik. Átjárásukat, szállításukat egy iskolabusszal oldják meg. Kajászó településről több gyermek ingázik Martonvásár, Baracska és Vál településekre. Az óvodáskorú gyermekek ellátását a helyi, önkormányzati fenntartású Gyöngyszem Óvoda látja el. A településen – az egészségügyi alapellátás tekintetében – egy háziiorvosi körzet működik. A Kajászó települési székhellyel bíró Védőnői Szolgálat látja el a községben is a 0-16 éves korú lakosság megfelelő egészségügyi prevencióját. Központi orvosi ügyeleti rendszert hétköznapi rendelési időn túl és hétvégén a székesfehérvári szakambulancia és kórház biztosítja. A lakosság részére új szolgáltatásként elérhetőek még kiegészítő egészségügyi szolgáltatások, melynek helyszíne Martonvásár, Marton Klinik Diagnosztikai Központban található, ahol ultrahangkészítés, radiológia, nőgyógyászat, reumatológia, és fizioterápiás kezelések állnak rendelkezésre. A Szent László Völgye Segítő Szolgálat központi székhelye, valamint gesztor intézménye 2462 Martonvásár, Szent László út 24. szám alatt található. Kajászó község területére a gesztor intézményből rendszeresen történik területi munkavégzés és koordináció. Az intézmény a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatásokat integráló, térségi/járási feladatokat ellátó szolgáltató központként működik. Kajászó településen biztosított szolgáltatásai:

- Járási család és gyermekjóléti központ,
- Család és gyermekjóléti szolgálat,
- Családi bölcsődei ellátás,
- Bölcsődei ellátás,
- Támogató szolgálat,
- Házi segítségnyújtás,
- Idősek nappali ellátása,

A településen feladatot ellátó szakemberek, 1 fő családsegítő munkatárs, 1 fő óvodai, iskolai szociális segítő, 1 fő személyi segítséget és 1 fő házi segítségnyújtást végző munkatárs.

A család és gyermekjóléti központ esztendőszter munkatársra 1 fő személyében pedig szociális és gyermekvédelmi hatósági ügyek tekintetében lát el a településen feladatokat. A martonvásári központi intézményben működik Kajászó település vonatkozásában is az „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat és a Brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde mely szolgáltatás esetében Kajászó település számára – a település lakosságszáma arányában- 6 férőhely áll rendelkezésre.

IV.5. Ráckeresztúr

Fejér megye észak-keleti részén, a Szent László-patak bal partján – ami a Vértesben ered, és Adonynál torkollik a Dunába – alakult ki a település.

A Duna közelsége, sík területének mivolta nagy átjárhatóságra nyújtott alkalmat. Erre utalnak avar, kelta edénymaradványok, a római kor kő-híd, s hogy a honfoglaló magyarok feltételezett felvonulási útja volt. Tatár hordák dúlták, török hadak „látogatták”. A II. világháborúban német-orsz hadszíntér volt több alkalommal. Régen Keresztúrnak hívták. 1629 táján a falu környékére letelepedett rácoktól kapta végleges nevét Ráckeresztúr, mára Ráckeresztúr.

A település megközelíthető közúton a 7-es útról Martonvásártól délre, vagy a 6-os úttól, Ercsőtől északnyugatra. A község a Szent László-völgy alsó szakaszának bal partján helyezkedik el. A település lakosságszáma (2024. évben): 3697 fő volt.

A település intézményi ellátása az alábbiak szerint biztosított. A Petőfi Sándor Általános Iskola, amely a **Dunaújvárosi Tankerületi Központ** fenntartása alá került, 1-8 osztályokban biztosítja a gyermekek oktatását. Az iskola tanulói létszáma 300 fő.

A kisgyermekes családok gyermekei számára az önkormányzat fenntartásában működik a Mosoly óvoda. Az egészségügyi alapellátás tekintetében 2 háziiorvosi praxis működik. Egy védőnői szolgálat biztosítja a 0-16 éves korú lakosság megfelelő egészségügyi prevencióját.

Központi orvosi ügyeleti rendszert hétköznapi rendelési időn túl és hétvégén a székesfehérvári szakambulancia és kórház biztosítja. Kéthetente nőgyógyász szakorvos is tart rendelőt a településen, illetve gyermekek ellátását kéthetente gyermekorvos is biztosítja.

A település szociális ellátását kistérségi szinten, a Martonvásár városban a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás intézményeként működő Szent László Völgye Segítő Szolgálat látja el. Az intézmény a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatásokat integráló, térségi/járási feladatokat ellátó szolgáltató központként működik. Ráckeresztúr településen biztosított szolgáltatásai:

- Járási család és gyermekjóléti központ,
- Család és gyermekjóléti szolgálat,
- Családi bölcsődei ellátás,
- Bölcsődei ellátás,
- Támogató szolgálat,
- Házi segítségnyújtás,
- Idősek nappali ellátása,

A Szent László Völgye Segítő Szolgálat központi székhelye, valamint gesztor intézménye 2462 Martonvásár, Szent László út 24. szám alatt található. Ráckeresztúr község területére a gesztor intézményből rendszeresen történik területi munkavégzés és koordináció. A településen feladatot ellátó szakemberek, 1 fő családsegítő munkatárs, 1 fő óvodai, iskolai szociális segítő, 1 fő személyi segítséget és 1 fő házi segítségnyújtást végző munkatárs.

A család és gyermekjóléti központ esetmenedzser munkatársa pedig szociális és gyermekvédelmi hatósági ügyek tekintetében lát el a településen feladatokat. A martonvásári központi intézményben működik Ráckeresztúr település vonatkozásában is az „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat és a Brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde mely szolgáltatások esetében Ráckeresztúr település számára – a település lakosság száma arányában – összesen 17 férőhely áll rendelkezésre.

Hatékonyan működik a családgondozók koordinálásával a veszélyeztetett kiskorú gyermekek és szociális problémával küzdő családok veszélyeztetettségét észlelő és jelzőrendszer. Az észlelő és jelzőrendszer tagjai: az általános iskola, óvoda gyermekvédelmi szakemberei, háziorvosok, védőnő és a rendőrség szakemberei. Civil kezdeményezések is megtalálhatók a településen, így a nyugdíjas klub, a szülői munkaközösség szervezete, népkör, borászok társasága.

A Társadalmi szervezetek közül Ráckeresztúron nagy jelentőséggel és szakmaisággal bír a Magyar Református Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Missziója, ahol rehabilitációs tevékenység formájában a szociális munka eszközeivel próbálják terápiában gyógyítani a drogfüggő fiatalokat. Az intézmény az egész ország területéről elérhető. Az intézmény szolgáltatása 2016. évtől kibővült a fiatalok gyermekek ellátásával.

A település közbiztonságát és egyéb rendvédelmi feladatokat a Gárdonyi Városi Rendőrkapitányság, ezen belül az Ercsi rendőrőrs munkatársai látják el.

IV.6. Tordas

Tordas a Mezőföld északnyugati peremén, a Szent László patak középső folyása mentén fekszik. Környéke jellegzetes mezőföldi táj. A falu helye már az ősidőkben lakott volt. Első okmánya 1235-ből keletkezett. 1337-ben a budai káptalan kijelölte Fejér és Pest megye határát és az egyik határpont a tordasi kőtemplom volt. Ez azt is jelenti, hogy Tordas nagy település lehetett, hiszen tíz falunak volt egy temploma a Szent Istváni törvény értelmében. A törökök 1580 és 1619 között elpusztították a falut. Csaknem 100 évig pusztaság volt, helyén csak az ősi templom romjai maradtak meg.

A Sajnovics család 1687-ben kapott birtokmegegerősítő okmányt és Sajnovics Mátyás új falu alapított. A falu újratelepítésének első dokumentuma az 1713-ban úrbéri szerződés, melyben megtaláljuk a falu gyors betelepülésének az okát, vagyis a fejlődés garanciáját. Sajnovics a szerződés hetedik pontjában vallási szabadságot biztosított a letelepedőknek. Ez indította a szinte egészében evangélikus telepeseket, hogy sok-sok munkával felépítsék a falut, és otthont teremtsenek maguknak. A faluhoz tartozó földek a két világháború között már nem tudnak megélhetést biztosítani a lakosság egészének. Ez az áldatlan helyzet hívta életre a szövetkezeti gondolatot. A Hangya Szövetkezet építette a falu majdnem mindegyik, ma is működő középületét, a kultúrházat, a vendéglőt, a Fajta Kísérleti Állomást, az orvosi rendelőt, a posta és a tornaterem épületét. Sajnos nagyszabású terveiket keresztülhúzta a II. világháború. Az utóbbi 30 évben a falu gyors fejlődésnek indult, és a betelepülőkkel emelkedett a lakosság száma. A település teljes közmű rendszere, járdáinak és útjainak jó állapota, kiépítettsége, közterületeinek, parkjainak rendezettsége a kultúrált települések közé emelte Tordast. A település lakossága (2024. évben): 2282 fő.

A település intézményi ellátottsága: Tordas településen az oktatást a – Sajnovics János Általános Iskola és Művészeti Iskola látja el. Az iskola tanulói létszáma 288 fő. A településen egy háziorvosi körzet működik, valamint egy védőnői látja el Tordas település mellett Gyúró községben is a 0-16 éves korú lakosság megfelelő egészségügyi prevencióját. Központi orvosi ügyeleti rendszert hétköznapi rendelési időn túl és hétvégén az International Ambulance Service Kft. biztosítja. A település szociális ellátását kistérségi szinten, a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás intézményeként működő Szent László Völgye Segítő Szolgálat látja el. Az intézmény a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatásokat integráló, térségi/járási feladatokat ellátó szolgáltató központként működik.

Tordas településen biztosított szolgáltatásai:

- Járási család és gyermekjóléti központ,
- Család és gyermekjóléti szolgálat,
- Családi bölcsődei ellátás,
- Bölcsődei ellátás,
- Támogató szolgálat,
- Házi segítségnyújtás,
- Idősek nappali ellátása,

A Szent László Völgye Segítő Szolgálat központi székhelye, valamint gesztor intézménye 2462 Martonvásár, Szent László út 24. szám alatt található. Tordas község területére a gesztor intézményből rendszeresen történik területi munkavégzés és koordináció.

A településen feladatot ellátó szakemberek, 1 fő családsegítő munkatárs, 1 fő óvodai, iskolai szociális segítő, 1 fő személyi segítséget és 1 fő házi segítségnyújtást végző munkatárs. A család és gyermekjóléti központ esetmenedzser munkatársa pedig szociális és gyermekvédelmi hatósági ügyek tekintetében lát el a településen feladatokat. A martonvásári központi intézményben működik Tordas település vonatkozásában is az „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat és a Brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde, mely szolgáltatás esetében Tordas település számára – a település lakosságszáma arányában- 10 férőhely áll rendelkezésre.

Hatékonyan működik a családgondozók koordinálásával a veszélyeztetett kiskorú gyermekek és szociális problémával küzdő családok veszélyeztetettségét észlelő és jelzőrendszer. Az észlelő és jelzőrendszer tagjai: az általános iskola, óvoda gyermekvédelmi szakemberei, háziorvosok, védőnő és a rendőrség szakemberei.

Tordason településen működik a Tordas KOSZISZ Fejér Megyei gesztenyés Intézménye. Az intézmény az értelmi fogyatékkal élő, valamint pszichiátriai beteg emberek számára nyújt otthont biztosító ellátást és tartós bentlakást. Az intézmény a szociális ellátás fokozatát érintően a szociális szakellátás rendszerébe tartozik.

Civil kezdeményezések is megtalálhatók a településen, így a nyugdíjas klub, a szülői munkaközösség szervezete, népkör, borászok társasága.

A közbiztonsági és egyéb rendvédelmi feladatokat Gárdony Város Rendőrkapitánysága végzi, ezen belül a martonvásári rendőrőrs munkatársai látják el. Munkájukat a Polgárőrség szervezete egészíti ki.

IV. Váli

Fejér megye északkeleti részén, a Váli-völgy közepén található település. Budapest 45 km, Bicske 18 km, Baracska 9,5 km, Alcsútdoboz 8,5 km távolságra található. Váli település lakosságszáma (2024. évben): 2745 fő.

A község már a Honfoglalást megelőző évezredekben lakott volt. Bizonyítják ezt az ásatásoknál előkerült leletek. Kitűnő legelői, halakban bővelkedő vizei, mocsarai az akkori idők nomád embercsoportjainak nagyszerű megélhetési lehetőséget biztosítottak. A megye területe a hagyományok szerint az Árpád családbeliek birtoka volt a honfoglalás után. A falut Árpád „Vaál” nevű unokája kapta, róla nevezték el a települést. Már a római, később a török

korban is a falun fontos hadi út haladt át. Az Ürményi család 100 éves birtokossága a fejlődés korszaka volt Válban, sőt addigi történetének virágkora. Ürményi József személyében nemcsak polgárosult, hanem haladó gondolkodású értelmiségi lett a falu tulajdonosa. Az Ürményiek az év legnagyobb részében Válban laktak. A megyében főispáni, alispáni tisztségeket töltötték be, és fontos országos hivatalokat is elláttak. Így a környékbeli nemesek, pesti előkelőségek előtt is ismert és kedvelt hely lett az addig elmaradt, szegény falu. Vál 1945 előtt járási székhely volt.

Vál településen a Vajda János Általános Iskola, amely a **Dunaújvárosi Tankerületi Központ** fenntartása alá került, 1-8 osztályokban biztosítja a gyermekek oktatását. Az iskola tanulói létszáma 288 fő. A településen egy háziorvosi körzet működik, valamint egy védőnői látja községben is a 0-16 éves korú lakosság megfelelő egészségügyi prevencióját. Központi orvosi ügyeleti rendszert hétköznapi rendelési időn túl és hétvégén bicskei mentőállomás és a székesfehérvári kórház látja el. A település szociális ellátása kistérségi szinten történik 2012. évtől. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás intézményeként működő Szent László Völgye Segítő Szolgálat látja el. Vál település ebben az évben csatlakozott a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás szervezetéhez a szociális feladatok ellátása tekintetében is. Az intézmény a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatásokat integráló, térségi/járási feladatokat ellátó szolgáltató központként működik. Vál településen biztosított szolgáltatásai:

- Járási család és gyermekjóléti központ,
- Család és gyermekjóléti szolgálat,
- Házi segítségnyújtás,

A Szent László Völgye Segítő Szolgálat központi székhelye, valamint gesztor intézménye 2462 Martonvásár, Szent László út 24. szám alatt található. Vál község területére a gesztor intézményből rendszeresen történik területi munkavégzés és koordináció. A településen feladatot ellátó szakemberek, 1 fő családsegítő munkatárs, 1 fő óvodai, iskolai szociális segítő, 1 fő házi segítségnyújtást végző munkatárs. A család és gyermekjóléti központ eszményrendszer munkatársa pedig szociális és gyermekvédelmi hatósági ügyek tekintetében lát el a településen feladatokat.

Hatékonyan működik a családgondozók koordinálásával a veszélyeztetett kiskorú gyermekek és szociális problémával küzdő családok veszélyeztetettségét észlelő és jelzőrendszer. Az észlelő és jelzőrendszer tagjai: az általános iskola, óvoda gyermekvédelmi szakemberei, háziorvosok, védőnő és a rendőrség szakemberei. Civil kezdeményezések is megtalálhatók a

településen, így a nyugdíjas klub, a szülői munkaközösség szervezete, népkör, borászok társasága. A közbiztonsági és egyéb rendvédelmi feladatokat Gárdony Város Rendőrkapitánysága végzi, ezen belül a martonvásári rendőrőrs munkatársai látják el. Munkájukat a Polgárőrség szervezete egészíti ki.

IV.8. Ercsi

Ercsi Fejér megye keleti határán, a Duna jobb partján helyezkedik el.

A város állandó népességének a száma 8402 fő, melyből közel 500 fő a várost két oldalról közrefogó külterületen él. A külterületi településrészek alapközművekkel ellátottak, csak távolságuk miatt számítanak külterületnek.

A 6-os számú főközlekedési út keresztül szeli a várost, nyugati irányban, Ráckeresztúr irányában közúti összeköttetése van a 7-es számú főúttal és az M7-es, valamint 2006. évtől az M6-os autópályával. A település Budapest-Pécs vasútvonal mellett fekszik. A dunai révátkelőhely kapcsolatot teremt a Csepel-szigettel, ez a lehetőség és az M0-s út közelsége (22) az ország keleti felével való összeköttetést biztosítja. Átlagos vonzáskörzete: 7 település (Ráckeresztúr, Martonvásár, Tordas, Iváncsa, Besnyő, Beloiannis, Adony). Mezővárosi címet kapott 1638. és 1871. között két alkalommal. Közigazgatásilag mindig önálló község volt. 1970-ben nagyközségi rangot, 2000. július 1-én városi címet kapott.

Intézményi alapellátása teljes, melyből kiemelkednek egyes nagyobb körű ellátást biztosító intézményei. Fontos térségi szerepet lát el az Eötvös József Általános iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény. Az intézménybe integrálásra került a volt Kossuth Lajos Általános Iskola és Speciális Iskola, fenntartója a Dunaújvárosi Tankerületi Központ, 1-8 osztályokban biztosítják a gyermekek oktatását, nevelést.

A város gyermekkorú és felnőtt korú lakossága részére különböző rendszeres sporttevékenységekre, valamint rekreáció tevékenységekre rendelkezésre áll a Baczakó Péter Sportcsarnok, melyhez tanmedence is tartozik.

A 400 fős színházteremmel rendelkező Eötvös József Művelődési Ház jól ellátott 22000 kötetes könyvtárával, színvonalas változatos rendezvényeivel kínál programot a város lakóinak. Két óvodája a Hét Színvirág és a Napfény óvoda az óvodáskorú gyermekek teljes felvételét biztosítja. Az Egészségügyi Központ az alapellátáson túl sokféle színvonalas járó beteg szakellátást biztosít a város és a környező települések lakossága számára egyaránt. A város védőnői szolgálata is az Egészségügyi Központban működik, 4 védőnői körzet biztosítja a 0-16 éves korú lakosság megfelelő egészségügyi prevencióját.

A város népességmegtartó ereje erős. Ebben fontos szerepet játszik Budapest, Dunaújváros, Százhalombatta közelsége, a település kedvező fekvése, a jó közlekedési lehetőségek, továbbá a város, oktatási, művelődési, egészségügyi és kereskedelmi ellátottsága is. Ercsi város lakóinak összetétele vegyes, a településen élnek rác- horvát, és cigány kisebbséghez tartozók. A szociális és gyermekvédelmi ellátásokban, a családsegítésben, gyermekjóléti ellátásokban részesülők száma magas. A munkanélküliségi adatok az előző évek tendenciájához képest kedvezőbben alakultak. Az elmúlt években létrehozott Ipari Parkban egyre több cég, vállalkozás kezdte meg működését, munkát adva ezzel a helyi lakosoknak, enyhítve a közelmúlt gazdasági egységeinek, üzemének megszűnése okozta munkaerő-piaci problémákat.

Ercsi Város Önkormányzata a szociális és gyermekvédelmi alapellátás megszervezésével segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi, mentális állapotukból vagy más okból származó problémák megoldásában. A települési önkormányzat alapellátás keretében gondoskodik az időskorúak és a szociálisan rászorult személyek ellátásáról, a Szociális Szolgálat intézményén keresztül. Az alapellátás megvalósítása érdekében az alapellátást megvalósító szociális intézmény együttműködik az egészségügyi, oktatási, gyermekjóléti, illetve munkaügyi intézményekkel. A szociális és gyermekvédelmi alapszolgáltatást a városban a Szociális Szolgálat intézménye biztosítja. Az intézmény által ellátott szolgáltatások az alábbiak: család és gyermekjólét szolgáltatás, idősek nappali ellátása, idősek bentlakásos ellátása, házi segítségnyújtás, étkeztetés.

Ercsi város területére vonatkozóan a szociális és gyermekvédelmi hatósági munka előkészítését a martonvásári székhelyű Szent László Völgye Segítő Szolgálat Család és Gyermekjóléti Központ szakmai egysége látja el. A család és gyermekjóléti központ területi ellátása kiterjed mindazokra a településekre, amelyek a martonvásári Járás területét alkotják. Ennek értelmében az intézmény ellátási területe, erre a szakfeladatra vonatkozóan kiegészül Ercsi város szociális és gyermekvédelmi feladatainak hatósági szakaszban történő koordinációjával, menedzselésével, valamint a szakfeladat speciális szolgáltatásainak Ercsi város lakossága részére történő biztosításával. Ercsi város területén 2 fő esetmenedzser heti 3 munkanapon területi munkát végez, a hatósági ügyel érintett családok körében, az észlelő-jelzőrendszeri koordinációjában, valamint a helyben működő Szociális Szolgálat család és gyermekjóléti feladatainak támogatásában látja el a tevékenységét. Heti két napon pedig a hatósági ügyekhez és speciális szolgáltatásokhoz kapcsolódó adminisztratív tevékenységet

látják el az esetmenedzserek. A Martonvásári Járás Szent László Völgye Segítő Szolgálat Család és Gyermekjóléti Központjának feladatai a hatósági tevékenységek, valamint jelzőrendszer járási szintű koordinálásán túl a Járást alkotó települések család és gyermekjóléti feladatainak támogatása érdekében végzett feladatok és a Járást alkotó települések számára biztosított speciális szolgáltatások (Kapcsolattartási ügyelet, Készenléti szolgálat biztosítása, jogi segítségnyújtás, pszichológiai tanácsadás) nyújtása. A martonvásári intézményből hetente több napon keresztül óvodai, iskolai szociális munkás is jár át a település köznevelési intézményeiben. Azonkívül az Ercsi lakossok számára a pszichológus és jogász is rendelkezésére áll amennyiben megoldandó probléma merül fel vagy jelzés érkezik.

V. Pénzbeli és természetbeni ellátások és személyes gondoskodás rendszerének bemutatása

A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás illetve a Martonvásári Járás területén a lakosság részéről fellépő szociális szükségletek kielégítése szociális és a gyermekvédelmi törvény adta keretek (pénzbeli és természetbeni szolgáltatások), a központi költségvetés által biztosított normatívák (személyes gondoskodási formák), valamint a területi önkormányzatok hozzájárulásaiból történik meg, ezzel biztosítva a lakosság teljes szociális védelmét.

Az 1993. évi III. törvény- a szociális ellátásokról és igazgatásról- szabályozza a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokat, melynek rendszere 2015. március 1-től jelentős mértékben átalakult. Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1-jétől egységesen települési támogatás lett. E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. Az önkormányzatunk kötelezettsége abban áll, hogy a települési támogatásról rendeletet alkosson. A rendszeres pénzbeli ellátások mellett a krízis helyzetek kezelésére adható rendkívüli települési támogatás gyakorta nagy segítséget, anyagi biztonságot jelent az igénybevevő számára. A természetbeni juttatások köre, illetve azok biztosítása településenként változó. Nagymértékben befolyásolja a nyújtott ellátások számát a megfelelő tájékozottság, a rászorultság mértéke, valamint az adott önkormányzat e célra fordítható pénzügyi kerete.

Önkormányzati hatáskörben adható támogatás- települési támogatás

- Települési támogatás

Az önkormányzat szociális rászorultság eseténtelepülési támogatást nyújt

- a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- a lakhatáshoz kapcsolódó hátralékok csökkentéséhez,
- közép- és felsőfokú tanulmányok folytatásához,
- a kiskorú gyermek vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett, utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt (a továbbiakban: fiatal felnőtt) táboroztatásához,
- a helyi közlekedés, valamint a távolsági (helyközi) közlekedés költségeihez való hozzájáruláshoz,
- rendkívüli települési támogatást nyújt
- azok részére, akik önmaguk, illetve családjuk életfenntartásáról más módon gondoskodni nem tudnak,
- az alkalmanként jelentkező többletkiadások fedezésére,
- azok részére, akik a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak; továbbá
- természetbeni támogatásként
- köztemetést,
- babaköszöntő támogatást nyújt.

Települési támogatás és rendkívüli települési támogatás egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában nyújtható. A természetbeni szociális ellátás formájáról és módjáról az ellátást megállapító határozatban kell rendelkezni.

• Rendkívüli települési támogatás

A rendkívüli települési és karantén támogatás egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában nyújtható. A természetbeni szociális ellátás formájáról és módjáról az ellátást megállapító határozatban kell rendelkezni. A rendkívüli települési támogatás megállapítására akkor kerülhet sor, ha elemi csapás, hosszabb kórházi ápolással járó, tartós táppénzes állomány, betegség, baleset, közeli hozzátartozó halála történik. A támogatás hivatalból vagy kérelemre évente legfeljebb egy alkalommal jövedelemre való tekintet nélkül is megállapítható. A rendkívüli települési támogatás természetbeni szociális ellátásként is nyújtható elsősorban élelmiszersegély, tüzelősegély, ruhavásárlás, közüzemi szolgáltatási díj hátralék kiegyenlítésére, valamint gyógyszer-támogatás céljából, tehát nyújtható természetbeni

támogatás formájában is. A rendkívüli települési támogatás iránti kérelmeket formanyomtatványon kell benyújtani, az abban szereplő mellékletek csatolásával az Önkormányzati Hivatalokban.

Járáshivatali hatáskörben adható támogatások

Az állam és az önkormányzat segélyezéssel, pénzbeli támogatások odaítélésével kapcsolatos feladatai elválasztásra kerültek. A kötelezően nyújtandó szociális és gyermekvédelmi ellátásokat a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők:

- aktív korúak ellátás
- időskorúak járadéka
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt)
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák)
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság
- gyermektartásdíj megelőlegezése
- otthonteremtési támogatás

VI. Személyes gondoskodás szolgáltatási rendszerének bemutatása

Martonvásár városban a szociális és gyermekvédelmi alapellátásokat a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában működő integrált tevékenységű intézmény a **Szent László Völgye Segítő Szolgálat (2462 Martonvásár, Szent László út. 24.) biztosítja.**

Az intézmény feladat ellátásának célja Az 1993. évi III. törvény – a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról- és az 1997. évi XXXI. – a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló- Törvényben rögzített alapszolgáltatások és speciális alapszolgáltatások biztosítása, valamint az emberi erőforrások minisztere 55/2015.(XI.30.) EMMI rendelete - az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosítását- által rögzített feladatok ellátása. Az intézmény a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatásokat integráló, térségi/járási feladatokat ellátó szolgáltató központként működik.

Az intézmény ellátási területéhez (Ercsi város kivételével) jelenleg 7 település teljes közigazgatási területe, valamint 2016. január 1 napját követően – Család és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásainak tekintetében Ercsi város közigazgatási területe tartozik:

- Martonvásár, Baracska, Gyúró, Kajászó, Ráckeresztúr, Tordas, Vál, Ercsi

Ennek megfelelően az ellátási területéhez tartozó jelenlegi lakossági létszám- Ercsi várost is figyelembe véve- **28599 fő**. Ebből a 0-17 éves korú gyermekek száma **5797 fő**.

A szolgáltatások egy alapszolgáltató központ szervezetében szociális és gyermekvédelmi feladatokra vonatkozóan integráltan jelennek meg. Biztosított szolgáltatásai:

Az intézmény a felsorolt ellátási területein a - Szent László völgye Többcélú Kistérségi Társulás - társulási megállapodásában rögzített feladatokat az alábbi elosztásban biztosítja.

- **Martonvásár:** Járási Család és gyermekjóléti központ, család és gyermekjóléti szolgálat, „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat, Brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde, támogató szolgálat, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, szociális étkeztetés.
- **Baracska:** Járási család és gyermekjóléti központ, család és gyermekjóléti szolgálat, „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat, Brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde, támogató szolgáltatás, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, tanyagondnoki szolgálat, szociális étkeztetés
- **Ercsi:** Járási család és gyermekjóléti központ.
- **Gyúró:** Járási Család és gyermekjóléti központ, család és gyermekjóléti szolgálat, „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat, Brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde, támogató szolgálat, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása.
- **Kajászó:** Járási Család és gyermekjóléti központ, család és gyermekjóléti szolgálat, „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat, Brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde, ellátás, támogató szolgálat, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása.
- **Ráckeresztúr:** Járási Család és gyermekjóléti központ, család és gyermekjóléti szolgálat, „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat, Brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde, támogató szolgálat, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása.
- **Tordas:** Járási Család és gyermekjóléti központ, család és gyermekjóléti szolgálat, „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat, Brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde, támogató szolgálat, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása.
- **Vál:** Járási Család és gyermekjóléti központ, család és gyermekjóléti szolgálat, házi segítségnyújtás.

Egy optimálisan működő kistérségi rendszer szolgáltatásainak kialakítása érdekében a lakossági igényekhez, szükségletekhez, kell igazodni, meghatározva a célcsoportokat és a prioritásokat meghatározva. **Célcsoportok:** Elsősorban a szociális bizonytalanságban élő,

problémái megoldására egyedül képtelen, vagy nehézségekkel küzdő egyének, gyermekek, csoportok, családok, közösségek, akik az intézmény ellátási területén életvitelszerűen tartózkodnak. Időskorúak, gyermekkorúak és családtagjaik, fogyatékkal élők, egészségkárosultak, megváltozott munkaképességűek, életvezetési problémákkal küzdők, hajléktalanok, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek, speciális ellátást igénylők.

Prioritások:

- ❖ **Prevenció:** Az első és legalapvetőbb cél a szociális munkában, hogy megelőzzük, a kiterjedt és összetett problémák kialakulását vagy a krízishelyzetek kifejlődését. Így tehát nagy hangsúly helyeződik a prevencióra. Ez az egyik legmeghatározóbb prioritás. A prevenció bármely formájában lehetséges még a beavatkozás annak érdekében, hogy a súlyos veszélyeztetettség kialakulását elkerüljük, vagy mértékét csökkenteni tudjuk.

Elsődleges megelőzés: Univerzális alapelvétési formák. veszélyeztettséget észlelő és jelzőrendszer működése, koordinációja települési és járási koordinációs szinten. Jelzés/észlelés esetén azonnali beavatkozás.

Másodlagos megelőzés: Célzott segítségnyújtás, családgondozás/gondozás/ ápolás a rizikófaktorok definiálását követően. Segítséget nyújt, mielőtt a súlyos állapot bekövetkezne.

Harmadlagos megelőzés: Speciális ellátásokat jelent, amikor a személy nem kapja meg a szükségleteinek megfelelő otthoni ellátást, figyelmet, törődést. Elhanyagolják, bántalmaznak, szenvedélybetegség vagy tartós konfliktus van a családban. -
Hatósági intézkedések

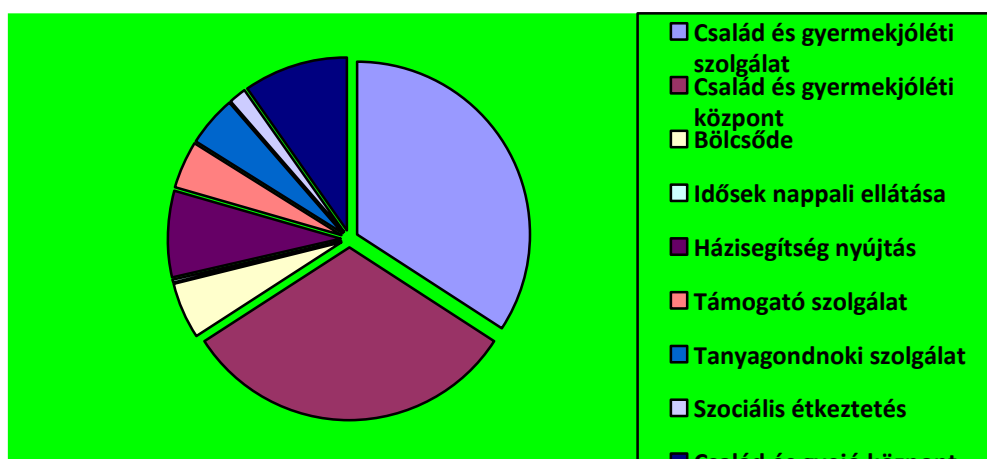
- ❖ **Sürgősségi ellátás:** A kliens vagy az ügyfél szempontjából, ami lehet sürgősségi ellátás, támogatás megtervezése, vagy az erőforrásokhoz való hozzáférés segítése. Ez magában foglalja a legégetőbb szükségletek és a problémamegoldást.
- ❖ **Támogatási terv kidolgozása:** Az ügyfelekkel közösen kidolgozott, személyre szabott tervek, amelyek meghatározzák a célokat és a szükséges lépéseket, például a gyermekneveléshez, a gyógyuláshoz, rehabilitációhoz vagy az otthoni ápoláshoz.
- ❖ **Erőforrásokhoz való hozzáférés segítése:** Segítségnyújtás az ügyfeleknek az állami, önkormányzati és civil és egyházi szervezetek által kínált szolgáltatásokhoz való hozzáférésben, például pénzügyi, egészségügyi vagy oktatási támogatásokhoz.
- ❖ **Az emberi méltóság tiszteletben tartása, az igazságosság, a kölcsönös felelősségvállalás és az ügyfelek szükségleteinek kielégítése.**

- ❖ **Ügyfélkapcsolat és bizalomépítés:** Az ügyfelekkel való hatékony kommunikáció és bizalomépítés a sikeres munka alapja. Ez lehetővé teszi együttműködést.
- ❖ **Az ügyfelek önállóságának elősegítése:** Cél, hogy az ügyfelek képessé váljanak saját életükkel kapcsolatos döntések meghozatalára.
- ❖ A települések szintjein és járási szinten is a problémákat észlelő és jelzőrendszer aktív dinamikus működésben való tartása, megtett intézkedésekről történő kölcsönös visszajelzés.
- ❖ Szolgáltatások fejlesztésének folyamatos szem előtt tartása, minőségi megtartása, bővítése és új szolgáltatások bevezetése. Hatékony kapcsolat és információs rendszer kialakítása az ellátott településeken működő döntéshozókkal és intézményekkel, egyházak és civil szervezetek kép.
- ❖ **Tudásmegosztás és oktatás:** Információk nyújtása a lehetséges megoldásokról és a elérhető szolgáltatásokról, illetve a kliensek problémamegoldó készségek fejlesztésére. Továbbá a szakemberek/leendő szakemberek számára történő gyakorlati és elméleti tudásátadás.

A segítő munka gyakorlásában a prioritások közül mindegyik elengedhetetlen. Ha egy szakember elhivatottan végezi a munkáját, fenti készségeket és tevékenységeket a tapasztalatainak növelésével, örökös tanulással, fejlődéssel gyarapítja. Így válik elkötelezett és hiteles szakemberré.

Az intézmény szociális és gyermekvédelmi alapszolgáltatások struktúráját a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás valamint a Martonvásári Járás területén az 4. számú ábra mutatja be.

4. Számú ábra: Szociális és gyermekvédelmi alapszolgáltatások struktúrájának lakossági igénybevétele 2025.

Forrás: Saját készítésű táblázat a Szent László Völgye Segítő Szolgálat ellátotti létszám KSH-nak megküldött statisztikái alapján 2025.

A Szent László Völgye Segítő Szolgálat személyes gondoskodás területén nyújtott szolgáltatásai lakossági szükségletekre épülnek. A szükségletek szakszerű kielégítésében nagy előnyt jelent a szakfeladatok integrációja, a szolgáltatások átláthatósága, átjárhatósága. Az intézményben a szakmai munka végzése a professzionális szociális munka eszközeivel történik, egyénnel, családokkal, csoportokkal, közösségekkel. Az intézmény munkájának jelentős részét képezi az ellátási területéhez tartozó gyermekes családok szociális helyzetének segítése, hátrányos helyzetűvé válásának megelőzése és a kiskorú gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése a család és gyermekjóléti szolgálat tevékenységén belül. A kialakult veszélyeztetettség kezelésével kapcsolatban pedig a család és gyermekjóléti központ látja el a hatósági ügyek kezelését, gyámhivatal számára történő előkészítést. A szakmai munkajelentős részét adja az idősellátás tevékenysége, mely az otthonukban élő idős emberek számára nyújt segítséget, fontossága a minél hosszabb ideig történő állapotmegőrzés és önálló képesség szinten tartása. A kördiagramon érzékelhető, hogy a családban gondozott fogyatékkal élő személyek ellátása is nagy számban megjelenik a támogató szolgálat munkájában, mely tevékenység során személyi segítség történik és akadálymentes gépjárművel biztosított számukra a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés. A külterületi hátrányok leküzdése céljából nagy igény van a tanyagondnoki szolgálat működésére, mely tevékenység során gyermekek iskolába, óvodába történő beszállítása, valamint egészségügyi ellátásokra történő szállítás és idős emberek gondozása történik. **Ahhoz, hogy az intézmény 9 féle szolgáltatást és egyéb kiegészítő szolgáltatásokat is tud nyújtani, nagyban hozzájárul a feladatainak az integrációja. A szakmai munkában nagy figyelmet fordítunk arra, hogy a szociális munka eszközrendszerével dolgozzunk és legyünk kapcsolatba az egyénnel, családokkal, csoportokkal, közösségekkel.**

V.1. Család és Gyermekjóléti Szolgáltatás

A **gyermekjóléti szolgáltatás** olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes gondoskodási szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

VI.1.1. Család és Gyermekjóléti Szolgálat

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- A gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- Családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- A válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,
- A szabadidős programok szervezése,
- A hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- Folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.
- A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.
- A veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- A veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- A gyermekvédelmi rendszerben meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- Meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést.
- Tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

- Szervezi a - legalább három helyettes szülőt foglalkoztató - helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,
- Segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- Felkérésre környezettanulmányt készít,
- Kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- Biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- Részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében

- Elősegíti a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- A családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében kezdeményezi egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét,
- A szociális alapszolgáltatások igénybevételét,
 - Egészségügyi ellátások igénybevételét,
 - Pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

Az 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és Gyámügyi igazgatásról 17 § (1) bekezdése szerint a szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében:

- a.) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos
- b.) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, családsegítő központ
- c.) a köznevelési intézmények, így különösen a nevelési-oktatási intézmény
- d.) pedagógiai szakszolgálatok rendőrség
- e.) az ügyészség
- f.) a bíróság
- g.) a pártfogó felügyelői szolgálat

- h.) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervek
- i.) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása
- j.) a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok

A kiskorú gyermekek veszélyeztetettségének észlelő és jelzőrendszer koordinációját a 5. számú ábra mutatja be.

5. Számú ábra: Kiskorú gyermekek veszélyeztetettségének észlelő és jelzőrendszere

Forrás: Saját készítésű ábra, az 1997. évi XXXI. Törvény - a gyermekek védelméről és Gyámügyi igazgatásról - 17 § (1) bekezdése alapján

Családsegítő szolgáltatási feladatok:

- Olyan személyes gondoskodási forma, amely a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújt segítséget.
- A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi
- szolgáltató, intézmény, valamint a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.
- A jelzőrendszer jelzései alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő

családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés bekezdésben megjelölt céljáról, tartalmáról.

A családsegítés szolgáltatás keretében biztosítani kell:

- A szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- Az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzübeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- A szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- Közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- Tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- Kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,
- A szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter által kijelölt településen és fővárosi kerületben működő családsegítést ellátó szolgáltatónak a menedékjogról szóló törvényben meghatározott integrációs szerződésbe foglalt társadalmi beilleszkedés elősegítését

VI.1.2. Család és Gyermekjóléti Központ

Család- és gyermekjóléti központnak a járásszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat minősül. A Család gyermekjóléti központ ellátja a 1997. évi XXXI. – a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló- Törvényben előírt gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint az 1993. évi III. törvény – a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról- előírt családsegítési feladatait. Ezt a szolgáltatást az intézmény a martonvásári Járás minden településének biztosítja.

A család és gyermekjóléti központ a járást alkotó települések család és gyermekjóléti feladatainak támogatása érdekében

- Havi rendszerességgel esetmegbeszéléseket tart és szükség szerint konzultációt biztosít

- Tájékoztatja a szolgálatokat az általa nyújtott szolgáltatásokról, ezek változásáról, illetve a járás területén elérhető egyéb közvetíthető szolgáltatásokról.
- Ha a család és gyermekjóléti központ a család és gyermekjóléti szolgálat feladatkörébe tartozó szolgáltatás szükségességét észleli a gyvt.40/a § (2) bekezdés b. pontja szerinti esetben bevonja a család és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtására.

A család és gyermekjóléti központ a járást alkotó települések lakossága számára speciális gyermekvédelmi szolgáltatások igénybevételét is biztosítja.

Speciális szolgáltatások biztosítása

- **Kapcsolattartási ügyelet**
 - A kapcsolattartási ügyelet biztosítja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt.
 - Biztosítja a felügyeletet ellátó szakembert, vagy lehetővé teszi más felügyeletet ellátó szakember jelenlétét
 - Az érintettek kérésére, valamint a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárást (mediáció) biztosít, melynek célja, a felek közötti konfliktusok feloldásának lehetősége, közöttük megállapodás létrehozása
 - A felügyelt kapcsolattartás elmaradását 5 napon belül, valamint a kapcsolattartás megvalósulásáról, az ott történekről, a kapcsolattartás felülvizsgálatáról hivatalból tájékoztatja a gyámhivatalt
 - A kapcsolattartási ügyelet az érintettek igényeinek megfelelően a kapcsolattartásra megfelelő feltételekkel rendelkező család és gyermekjóléti szolgálatnál is biztosítható
 - A család és gyermekjóléti központ a nevelőszülői hálózat működtetőjével, a gyermekotthonnal kötött külön megállapodás alapján a szolgáltatást a nevelőszülőnél, a gyermekotthonban elhelyezett gyermek és kapcsolattartásra jogosult vérszerinti szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy között is biztosíthatja.
- **Készenléti szolgálat biztosítása**
 - A család és gyermekjóléti központ a nyitvatartási idején kívül eső hétfévi, munkaszüneti és ünnepnapokra eső krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás, vagy tájékoztatás nyújtására biztosítja ezt a szolgáltatását.
 - A család és gyermekjóléti központ állandóan hívható telefonszáma: **06-20-376-2808**

- **Javaslattevő hatósági intézkedésre**

A család és gyermekjóléti központ javaslatot tesz a gyámhivatal részére a gyermek

- Védelembe vételére
- Megelőző pártfogására
- Ideiglenes hatályú elhelyezésére
- Nevelésbe vételére
- Családba fogadására
- Harmadik személynél történő elhelyezés kezdeményezésére
- Családba fogadó gyám kirendelésére
- Tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására
- Gondozási helyének megváltoztatására
- Családi pótlék természetbeni nyújtására
- A gyermeket fenyegető közvetlen vagy súlyos veszély esetén a veszély tényét és jellegét megnevezve haladéktalanul javaslatot tesz hatósági intézkedésre
- Biztosítja a gyermekjogi képviselő és párfogó felügyelő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket
- Felkérésre elvégzi a szakellátásból kikerült gyermek utógondozását
- Örökbefogadással kapcsolatos ügyek előkészítésére
- Kiskorú gyermek bántalmazásáról tudomást szerezve „Egységes elvek „alapján lép fel haladéktalanul értesítve a rendőrséget és a gyámhatóságot.

A család és gyermekjóléti központ ellátja jelzőrendszeri feladatok járási szintű koordinálását.

A család és gyermekjóléti központ a jelzőrendszeri feladatokra illetve azok koordinálására jelzőrendszeri tanácsadót rendel ki. A jelzőrendszeri tanácsadó feladata a jelzőrendszeri szervek járási szintű koordinálása és folyamatos működésben tartása.

A család és gyermekjóléti központ koordinálja a martonvásári járáshoz tartozó jelzőrendszerek munkáját:

- Szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához.
- Összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által elkészített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket.
- Segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család és gyermekjóléti szolgálatok közötti konfliktusok feloldásában.

- Megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban.
- Megteszi a Gyvt. 17§. szerinti jelzést a gyámhivatal felé, miszerint ha a jelzőrendszer szerinti szerv alkalmazottja a jelzési vagy együttműködési kötelezettségének nem tesz eleget, a gyámhatóság - jelzésre vagy hivatalból - értesíti a fegyelmi jogkör gyakorlóját és javaslatot tesz az érintett személlyel szembeni fegyelmi felelősségre vonás megindítására.
- A kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak a segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs telefonszolgálattal.
- A gyermek bántalmazására, elhanyagolására vonatkozó jelzéssel érintett személy részére nem megtevő személyére vagy intézményre, biztosítható betekintés a zártan kezelendő, adatokat tartalmazó irat azon részébe, amelyből következtetés vonható le a jelzést.

VI.1.3. „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat

Gyermekek napközbeni ellátása működött eddig is Martonvásáron családi napközi formájában a Szent László Völgye Segítő Szolgálat egyik szolgáltatásaként. A Martonvásári Járás/ Kistérség területén nem volt megoldott a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátása. Mivel Budapest és Székesfehérvár 30 km határon belül található, sok fiatal többgyermekes család költözött ki a vidékies hangulatú településekre, nyugodt, parkosított új lakónegyedekbe, megvásárolt családi házakba. Így a hirtelen megnövekedett gyermeklétszám lehetővé tette a családi bölcsőde férőhelyeinek bővítését, valamint továbbra is segítségükre lehetünk, olyan kisgyermekes családoknak, akik a Járás/Kistérség településein letelepedve szembesültek a gyermekük bölcsődei elhelyezési problémáival.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nemcsak a kisgyermek gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

Az „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat három bölcsődei egységből áll. Egy bölcsődei egység gyermeklétszáma 8 fő. Összességében 24 fő kisgyermek nyugodt gondozását-nevelését tudjuk biztosítani. Csoportonként 2 fő kisgyermeknevelő gondozó/szolgáltatást nyújtó személy végzi a munkáját. A családi bölcsőde hálózat munkájának összehangolása, valamint a szülőkkel történő rendszeres kapcsolattartás végett 1 fő hálózati koordinátor szakember alkalmazása szükséges.

Ellátottak köre:

Az „Apró Talpak” Családi Bölcsődei Hálózat a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Családi bölcsődei ellátás keretében a gyermek 20 hetes korától 3 éves koráig gondozható.

A családi bölcsődei nevelés célja, hogy a Szent László Völgye Segítő Szolgálat intézménye az ellátási területéhez tartozó (Vál és Ercsi települések kivételével) hat településre – Martonvásár, Baracska, Gyúró, Kajászó, Ráckeresztúr, Tordas települések- vonatkoztatva biztosítja a családi bölcsődei szolgáltatást annak érdekében, hogy:

- A kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őt abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját, kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz.
- A bölcsődei nevelés szemlélete által segítse a családi nevelést.
- Hozzájárul a család életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növelését.

VI.1.4. Brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde

A 2025. szeptember 1. napján működését megkezdő Brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde szolgáltatásait már nagyon várták Martonvásáron és térségében a kisgyermekes szülők. A bölcsőde megépítésének is egyik sarkalatos oka volt a bölcsődei férőhelyekre történő túljelentkezés, a szülők munkaerőpiacra történő visszatérésének igénye. A folyamatosan növekvő és mérhető szükségletek elindítottak egy közös gondolkodást a fenntartó részéről, miszerint ha a férőhelyek bővítésre kerülnek akkora a helyi kisgyermeket nevelő lakosság nagyobb elégedettséget él meg azon a téren, hogy gyermekét a napközbeni ellátásban biztonságban tudhatja. Martonvásáron és térségében nagyon sok szülő várt a gyermekének bölcsődei férőhelyre. A Brunszvik Júlia Térségi Bölcsőde megnyitása egy olyan új bölcsődei ellátást/szolgáltatást biztosít, ahol hagyományos bölcsődei módszertani ismeretek, nevelés/gondozás mentén zajlik a gyermekek ellátása. Az új generációs családoknak igénye, hogy jelen legyenek a munkaerőpiacon. Sok esetben az ingatlan építésére, vásárlására vállalt hitelek magas törlesztő részletét fizetve rákényszerülnek a korai munkavállalásra, emiatt a kisgyermeküket korán bölcsődébe adják. A Brunszvik Teréz Térségi Bölcsőde épületének nettó alapterülete 581, 98 nm, amelyhez tartozik egy fedett 128,07 nm nagyságú terasz és egy 7,35 nm nagyságú fedett előtér. Az intézmény 4 bölcsődei csoportból áll. A kisgyermekes

családok részére a hagyományos bölcsődei ellátást biztosítja a gyermekjóléti alapellátásokon belül. Az épület modern, esztétikus, energetikailag korszerű és akadálymentes bölcsődei épület, amelynek tervezésekor a kisgyermekellátás területén szerzett szakmai tapasztalatokkal és a vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal összhangban olyan tárgyi környezetet sikerült létrehozni, kialakítani, amely a 0-3 éves korosztály fejlődését minden területen elősegíti. A bölcsőde 4 csoportban összesen 56 férőhellyel rendelkezik.

A bölcsődei ellátás, mint a gyermekek intézményes nevelésének színtere segíti a szülői kompetenciák fejlesztését. A legfontosabb a családok megismerése, jó nevelési minták támogatása, és a problémás területek megbeszélése, a korrekcióra történő törekvés és ebben való segítségnyújtás.

A bölcsőde azon területei melyek a családi bölcsődétől különböznek:

- Intézményi keretek között, nagyobb csoportokban gondoskodik a gyerekekről.
- Intézményi keretek között egészségügyi, gyermekjóléti intézmény.
- Általában fix nyitvatartási időben reggel 6-tól este 6-ig működik.

VI.2. Szociális alapellátások

A szociális szolgáltatások rendszerét a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény foglalja egységes keretbe. E jogszabály tartalmazza a szociális ellátó rendszer struktúrájára, működési szabályaira vonatkozó főbb szabályokat. A törvény a szolgáltatásokat két alapvető kategóriába sorolja: szociális alapszolgáltatások, szakosított ellátások.

VI.2.1. Idősek nappali ellátása

Az idősek nappali ellátása fontos területe az idősebb generáció közösségi életének. Enyhíti az egyedüllét és a magány érzését, segítséget nyújt a társas kapcsolatok ápolásában, a tartalmas időtöltésben. Hozzájárul a napi életritmus megtartásához.

A nappali ellátás elsősorban az időskoruk, egészségi állapotuk, mentális helyzetük, illetve hajléktalanságuk okán önmaguk ellátására részben képes felnőttek, pszichiátriai és szenvedély-betegek, demenciával küzdők ellátását szolgálja.

Az intézmény a nappali ellátást idősek klubja formájában, - ezen belül demenciával küzdő idősek nappali ellátása- szervezi meg.

A nappali ellátás keretében a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervezünk, helyet biztosítunk a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak, biztosítjuk, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és az érdeklődő lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

A Klub főfeladatai:

- Az egészségügyi és higiénés viszonyok javítása, a magányosság érzetének megszüntetése.
- A napközbeni ellátás mellett megszervezi az idős emberek szabadidejének hasznos eltöltését.

A Klub által nyújtott fizikai ellátások: napi 2 alkalommal étkezés, tisztálkodás, mosás, egészségügyi ellátás (havi rendszeres orvosi ellenőrzés). Igény esetén a gondozott lakása rendben tartásának biztosítása. A Klub által nyújtott pszichés gondozás: egyéni és csoportfoglalkozások, célzott beszélgetések, foglalkoztatás (a gondozott ezen keresztül hasznossá teheti önmagát). kapcsolattartás segítése a külvilággal, a gondozott családjával, közösségi tér biztosítása.

VI.2.2. Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében a szociális gondozó a lakásukon nyújt - szükség szerint segítséget - azoknak az öregségi nyugdíjkorhatár feletti vagy önmaguk ellátására részben képes személyeknek, akik az életvitelükhöz, személyi és környezeti tisztaságuk biztosításához, társas kapcsolataik ápolásához, kulturális igényeik kielégítéséhez, valamint érdekeik védelméhez ezt igénylik, ill. arra rászorulnak.

A házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosított ellátások:

- A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- A háztartási tevékenységben való közreműködést,
- A veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell

- Az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- Gondozási és ápolási feladatok elvégzését
- Családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése
- Az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés
- Ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében

VI.2.3. Támogató Szolgálat

Ellátási területére vonatkozóan a Támogató Szolgálat valamennyi fogyatékosági csoportba tartozó személyre kiterjed. Szolgáltatásait – a házi orvos és szakorvos javaslatának figyelembevételével – az egyén szükségleteihez igazodva nyújtja.

A Támogató Szolgálat szolgáltatásai a speciális alapellátáson belül, a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás Közigazgatási területén belül- Vál település kivételével-, valamennyi fogyatékossgal élő, vagy életvitelszerűen ott tartózkodó lakosra kiterjedőek.

Az ellátás rendszerességét az intézmény munkanapokon biztosítja.

A támogató szolgálat feladatai a személyi segítségre és személyi szállításra bonthatóak.

A személyi segítség a feladatai

Ellátása során a fogyatékossg típusának figyelembevételével, valamint az egyéni speciális szükségletekre tekintettel segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális és szociális szükségletei biztosítottak legyenek.

A segítségnyújtás mindig személyre szabottan, tervszerűen és a fejleszteni kívánt területre fókuszálva történik.

Személyi szállítás feladatai

A szállító szolgáltatás során pedig az ellátottak számára nyújtott szolgáltatások és ellátások elérhetősége, megközelítése, ezáltal teljes értékű igénybe vétele történik.

Az ellátottak köre, jellemzői:

- Siketek és nagyothallók, akiknek hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére segédeszközzel sem képes és halláskárosodása mellett a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad. (hallási fogyatékos)
- Vakok és gyengén látók: akiknek segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik vagy alig látóként minimális látásmaradvánnyal.

- Értelmi fogyatékosok, akiknek értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében alakult ki, továbbá tizenegyedik életévüket megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt keletkezett közép súlyos vagy annál nagyobb mértékben.
- Mozgásszervi fogyatékosok, akiknél a mozgásrendszer károsodott, helyváltoztatásuk a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükség szerű használatát igényli, vagy a külön jogszabály szerinti mozgásszervi betegségük miatt állapota segédeszközzel eredményesen nem befolyásolható.
- Autisták: IQ értékétől függetlenül autistának kell tekinteni azt a személyt, aki a fejlődés átható (pervazív) zavarában szenved, és az autonómia - tesztek alapján állapota súlyos vagy közép súlyos.
- Halmozottan fogyatékosok azok a személyek, akinek a fent felsorolt fogyatékoságok közül legalább két fogyatékosága van.

VI.2.4. Tanyagondnoki ellátás

A tanyagondnoki szolgáltatást az intézmény Baracska település közigazgatási területén belül kettő külterületi egységében biztosítja.

A tanyagondnoki szolgálat keretében ellátandó alapszolgáltatási feladatok:

- szociális információk szolgáltatás
- családsegítésben való közreműködés
- intézmények és az ellátott közötti kapcsolattartás elősegítése
- házi segítségnyújtásban való közreműködés
- iskolai, óvodai szállítás

Tanyagondnoki körzetek

I. számú tanyagondnoki körzet: Baracska- Anna major- Roboz pusztá

A tanyagondnoki szolgáltatás számára meghatározott közvetlen, személyes szolgáltatások közül alapfeladatnak minősül:

- Közreműködés az étkeztetésben
- Közreműködés a házi segítségnyújtásban
- Közreműködés a közösségi és szociális információk szolgáltatásában
- Közreműködés az egyéb alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésben
- Egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás segítése: háziorvosi rendelésre szállítás,

egyéb egészségügyi intézménybe szállítás,

- Gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása
- Gyermekszállítás, óvodások, iskolások, fiatalok szállítása, így az óvodába, iskolába szállítás és egyéb gyermekszállítás.

II. számú tanyagondnoki körzet: Baracska- Rózsadomb- Vasútállomás

A tanyagondnoki szolgáltatás számára meghatározott közvetlen, személyes szolgáltatások közül alapfeladatnak minősül:

- Közreműködés a közösségi és szociális információk szolgáltatásában
- Közreműködés az egyéb alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésben
- Egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás segítése: háziorvosi rendelésre szállítás, egyéb egészségügyi intézménybe szállítás,
- Gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása
- Gyermekszállítás, óvodások, iskolások, fiatalok szállítása, így az óvodába, iskolába szállítás és egyéb gyermekszállítás.

Kiegészítő feladatnak minősülnek a lakossági szolgáltatások, így a közösségi, művelődési, sport- és szabadidős rendezvények szervezése, segítése, egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása, egyéb lakossági szolgáltatások biztosításában való közreműködés, valamint egyéb alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés. Az önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatásnak minősül az önkormányzati, intézményi információk közvetítése a lakosság részére, valamint közreműködés a tömegközlekedéshez való hozzájutásban.

VI.2.5. Szociális étkeztetés

A szociális étkeztetés szolgáltatás Martonvásár város és Baracska község közigazgatási területén biztosított azok számára, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. Az önkormányzat az alapszolgáltatás – így a szociális étkeztetés – megszervezésével nyújt segítséget a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségügyi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémák megoldásában. Az étkeztetés keretében napi egyszeri meleg étel biztosított.

A szolgáltatás biztosításának módja

Martonvásár és Baracska területén a HPM Plus kereskedelmi és Szolgáltató Kft (2030 Érd, Kaktusz u. 32/b.) vendéglátó ipari egység szolgáltatja az ételt. A szolgáltató telephelyén 2462 Martonvásár, Fehérvári út 1. szám alatti Postakocsi étteremben történő helyszíni átvétellel, illetőleg házhozszállítással, valamint a Szent László Völgye Segítő Szolgálat épületében történő helyben fogyasztással. A szolgáltatást munkanapokon, hétfőtől péntekig lehet igénybe venni az igénylő által választott napokon.

Az ellátások igénybevételének módja

Az intézmény nyitott intézmény. A szolgáltatásokat a társult településeken életvitelszerűen tartózkodó személyek közül önkéntesen bárki igénybe veheti eseti, vagy folyamatos tanácsadás, segítségnyújtás keretében. A Család és gyermekjóléti központ esetében a szolgáltatás igénybevétele hatósági kötelezést – védelembevétel – követően kötelezővé válik a kijelölt családgondozóval. A szakmai munka során az adott településeken a családsegítő kollégák, személyi segítők a település lakóinak igényeihez igazított időpontban tartanak fogadóórát, illetve végeznek intézmény- és családlátogatást.

VII. Szakosított szociális és gyermekvédelmi ellátások a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás területén

Abban az esetben, ha életkoruk, egészségi állapotuk, szociális helyzetük miatt a rászorult személyekről a szociális alapellátás keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelően szakosított ellátási formában kell gondozni.

A szociális törvény szabta ellátási kötelezettségek értelmében – a jelenlegi lakosságszám alapján – a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás településein az önkormányzatoknak szakosított feladatellátásokra nem kötelező intézményt fenntartani.

VII.1. Ápolást - gondozást nyújtó intézmények

Az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi, legalább háromszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, egészségügyi ellátásáról ápolást, gondozást nyújtó intézményben kell gondoskodni, feltéve, hogy ellátásuk más módon nem oldható meg.

Martonvásár városban működik egy magánfinanszírozású bentlakásos 86 férőhelyes Harmónia Gondoskodás Idősek Otthona (2462 Martonvásár, szent László út 11.). Az otthonban az idősek tartós bentlakásos elhelyezése mellett, ellátásba kerülhetnek még

pszichiátriai betegségben és demenciában szenvedő emberek is. Az intézmény teljes körű ellátás keretében gondoskodik a lakók étkeztetéséről, egészségügyi és mentálhigiénés ellátásáról, lakhatási feltételeik optimális szintű biztosításáról, szabadidős programok szervezéséről. Tordas településen működik a KOSZISZ Gesztenyés Szociális Intézmény (2463 Tordas, Gesztenyés út 1.), mint fogyatékkal és pszichiátriai betegséggel élők tartós bentlakásos intézménye.

VII.2. Rehabilitációs intézmények

A rehabilitációs intézmény a bentlakók önálló életvezetési képességeinek kialakítását, illetve helyreállítását szolgálja. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás településein Ráckeresztúr településen működik rehabilitációs intézmény, szenvedélybetegek rehabilitációs intézményeként. Országos ellátási területű intézmény a Református Egyház által fenntartott Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió, mely szenvedélybetegek 35 fő 16- 35 év alatti férfi rehabilitációját végzi, bentlakásos ellátás formájában. 2015. évben az intézmény szolgáltatásai bővültek, majd megnyílt Ráckeresztúron a Fiataikorúak Droghatériás Otthona is, ahol 30 fő 18 év alatti fiú gyógyítását, rehabilitációját végzik.

VII.3. Gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézmények

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében a családjukat átmenetileg, vagy tartósan nélkülözni kényszerülő gyermekek számára a gyermekvédelmi szakellátás biztosítását írja elő. A személyes gondoskodást nyújtó szakellátás keretébe az otthont nyújtó ellátás, az utógondozói ellátás, valamint a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás tartozik.

A gyermekvédelmi intézmények az alábbi feladatokat látják el:

- a 0-18 éves korú átmeneti és tartós nevelésbe vett gyermekek teljes körű ellátása, törvényes képvisellete, szükségletüknek megfelelő gondozása, nevelése, tankötelezettségük biztosítása, önálló életvitelük elősegítése,
- a gyermekvédelmi gondoskodásban nagykorúvá vált fiatal felnőttek (18-25 éves korú) utógondozása, utógondozói ellátása a gyámhivatal elrendelése alapján,

Martonvásár városban - Fejér megye teljes területére vonatkozóan – a Fejér Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat fenntartásában található a VI. számú lakásotthoni szakmai egység. Az intézmény alaptevékenysége, hogy a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló, ideiglenes hatállyal elhelyezett, illetve nevelésbe vett kiskorú ellátottak részére a gyermekek

védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott otthoni ellátást biztosítson, továbbá az utógondozói ellátottak számára szükségletük szerinti ellátást nyújtson.

VIII. Egészségügyi alapszolgáltatások bemutatása a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás és a Martonvásári Járás területén

A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás területéhez tartozó települések mindegyikén megtalálható a háziorvosi, valamint a védőnői szolgáltatás. Házi gyermekorvosi szolgáltatással Martonvásár város rendelkezik. Az orvosok vállalkozóként végzik a feladatukat, betöltetlen praxis a településeken nincs. Az egészségügyi szolgáltatók esetében a család orvosi hálózat partneri kapcsolata jelentős javulást mutat az utóbbi években az időskorú lakónépesség ellátásában. A feladatok összehangolásával az idős emberek életminősége javítható, a kölcsönös szakmai segítség biztonságot jelent a rászoruló, magára maradt idősöknek. Fontos szerep jut a fogyatékos személyek és pszichiátriai betegek ellátásában az orvosok mellett az egészségügyi szakszemélyzetnek is. Az otthonápolás szerves része a magyar egészségügyi és szociális ellátórendszernek. Munkájuk kórházi ellátást kiváltó vagy lerövidítő szolgáltatás, egy olyan sajátos ellátási forma, amely a betegek otthonába viszi a szakápolást, gyógytornát, fizikoterápiát és logopédiát. Ercsiben a „Benedikt” 2001. Kft. végez otthoni szakápolást a Magyar Államkincstár támogatásával, a betegek számára ingyenesen. Martonvásár vonzáskörzetében Ercsi székely településen látják el feladataikat. Martonvásár város lakosai számára a szakorvosi ellátást a velencei székhelyű Velencei-tavi Kistérségi Járó Beteg Szakellátó Közhasznú Nonprofit Kft. biztosítja 2481 Velence, Balatoni út 65. szám alatt. Baracska, Kajászó, Ráckeresztúr, Tordas települések egészségügyi szakellátását pedig az Ercsi Járó Beteg Szakellátó és Egészségügyi Központ biztosítja 2451 Ercsi, Esze Tamás u.14. Szám alatt. Vál település lakosai számára a szakorvosi ellátást a Bicskei Egészségügyi Központ Kft. szolgáltatja. A központi orvosi ügyeleti rendszert hétköznapi rendelési időn túl és hétvégén az OMSZ biztosítja az összes településen. Ez a szolgáltatás a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában működik. Vál település vonatkozásában pedig Bicske városban működő OMSZ biztosítja a sürgősségi orvosi ellátást.

Az egészségügyi alapszolgáltatások struktúráját a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás valamint a Martonvásári Járás területén 2025. évben a 6. számú táblázat mutatja be.

6. Számú táblázat: Egészségügyi alapszolgáltatások bemutatása a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás és a Martonvásári Járás területén 2025. évben

Martonvásári Járás Település	Egészségügyi alapszolgáltatások						
	Házi orvosi körzetek száma		Védőnői szolgálat	Fogorvosi ellátás	Szakrendelő Intézeti szolgáltatások	Otthonápolási szolgáltatás	Magán orvosi praxisok
	Felnőtt	Gyermek					
Martonvásár	2	1	2	2	-	-	6
Baracska	2	-	1	2	-	-	1
Ercsi	4	1	3	2	1	1	-
Gyúró	1	-	1	-	-	-	-
Kajászó	1	-	1	1	-	-	-
Ráckeresztúr	2	-	1	1	-	-	1
Tordas	1	-	1	-	-	-	1
Vál	1	-	1	1	-	-	-
Összesen	14	2	11	8	1	1	9

Forrás: Saját készítésű táblázat publikus egészségügyi adatok alapján

A táblázat adataiból látható, hogy a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás területéhez tartozó települések egészségügyi alapszolgáltatása - felnőtt betegellátás- tekintetében kiegyenlített, megfelelően megszervezésre került, azonban a gyermekellátásra vonatkozóan gyermekgyógyász szakorvosok csak alacsony számban vesznek részt az egészségügyi alapellátásban. Társadalmi szinten jellemző probléma a gyermek szakorvosok magas életkora és hiánya, melynek hatása tapasztalható a Társulás, valamint a járás területén is. Az egészségügyi szakellátást biztosító járó beteg ellátások pedig a települések lakói számára a – területileg illetékes- szakrendelő intézetekben elérhetőek.

Az egészségügyi ellátórendszerben magán orvosi ellátások is kiegészítik a szolgáltatások mennyiségét, minőségét. A Társulás illetve a Járás központjában Martonvásár városban működik a „Marton Klinik” Diagnosztikai Központ ahol ultrahang, labor diagnosztikai szolgáltatások, nőgyógyászat, reumatológia, sebészet, kardiológia, bőrgyógyászat, gyógytorna, fizioterápiás kezelések és dietetikai szaktanácsadás állnak a lakosság rendelkezésére.

IX. Köznevelési feladatok a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás és a Martonvásári Járás területén

Az oktatáshoz való jog alapvető emberi és gyermeki jog, melyet a világ csaknem valamennyi alkotmánya, s ezek között a Magyar Alaptörvény is deklarál. Az oktatásban való részvétel joga egyúttal kötelezettségeket is jelent egyfelől a szülők számára, akik kötelesek kiskorú

gyermekükről gondoskodni. S bár ez a kötelezettség a szülőket terheli, megvalósítása a kiskorú gyermekekre hárul, hiszen ők járnak nap, mint nap iskolába, nekik kell a követelményeket teljesíteniük. Magyarországon minden állampolgár számára a tankötelezettség erejéig kötelező, ingyenes köznevelési intézményrendszert működtet az állam az óvodától a középiskoláig. A köznevelési feladatok struktúráját a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás valamint a Martonvásári Járás területén 2025. évben a 7. számú táblázat mutatja be.

7. Számú táblázat: Köznevelési feladatok struktúrája a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás valamint a Martonvásári Járás területén 2025. évben

Martonvásári Járás Település	Óvoda	Általános Iskola	Művészeti Iskola	Speciális Általános Iskola	Esti Tagozatos Középiskolai oktatás
Martonvásár	2	1	1	1	-
Baracska	1	1	-	-	-
Ercsi	2	1	1	1	1
Gyúró	1	1	1	-	-
Kajászó	1	1	-	-	-
Ráckeresztúr	1	1	1	-	-
Tordas	1	1	1	--	--
Vál	1	1	1 (tagozat)	-	-
Összesen	10	8	6	2	2

Forrás: Saját készítésű táblázat publikus köznevelési adatok alapján

A táblázatból látható, hogy a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás valamint a Martonvásári Járás területén mindenhol biztosított az általános iskolai szintű alapoktatás. Kajászó településen élő gyermekek a martonvásári Beethoven Általános Iskolában teljesítik a tanulmányi kötelezettségüket.

A köznevelési intézményeknek a gyermekek szocializációjában - mint másodlagos szocializációs színtereknek- nagy jelentősége van. A köznevelési intézmények a mindennapi nevelési és oktatási feladataik mellett gyermekvédelmi feladatokat is ellátnak. A nevelési-oktatási intézmények a gyermekvédelmi tevékenység keretén belül saját eszközeik hatékony alkalmazásával csökkenthetik a szocializációs hátrányokat, növelhetik az esélyegyenlőséget. Gyermekvédelmi felelőseiken, vagy pedagógus szakembereiken keresztül segítséget adhatnak, továbbá a gyermeknek, családnak mind nevelési, mind magatartási, mind pedig tanulmányi problémáikkal kapcsolatban. Kompetenciájukat meghaladó gyermekvédelmi probléma esetén, valamint észlelő és jelzőrendszeri kötelezettségüknek eleget téve jelzést küldenek a területileg illetékes család és gyermekjóléti szolgálatok felé. Rendszeres

kapcsolatot tartanak a család és gyermekjóléti szolgálatok gyermekvédelmi szakembereivel, részt vesznek a havonta megrendezésre kerülő észlelő- jelzőrendszeri megbeszéléseken.

X. Feladatok, fejlesztési irányok, stratégiai kihívások meghatározása a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás területén

Ez a fejezet mutatja be a kistérségi társulás önkormányzatainak szociális szolgáltatásokkal kapcsolatos fejlesztési irányait, feladatait, valamint a Szent László Völgye Segítő Szolgálatnak a szociális szolgáltatásokkal kapcsolatos fejlesztési irányait.

A feladatok meghatározását a különböző végrehajtási szintekre lebontva kell meghatározni, amely jól átláthatóvá teszi a tervezést.

X.1. Stratégiai tervezés SWOT analízis

A stratégia a jövőalkotás eszköze. A stratégiai tervezés a jövő építésének a feltétele. A stratégiai tervezés folyamatos tevékenység, amely mindig hosszabb távot fog át. A hosszabb táv tényleges hosszát a Társulás által kitűzött célok elérhetősége és a tevékenységek jellege határozza meg.

A tervezés legfontosabb jellemzői: **jövőbe tekintő, kreatív, rugalmas, változtatásorientált, tartós sikerre törekvő.** A stratégiai gondolkodást, ami nem feltétlen csak az üzleti és vállalkozói szféra szervezeteiben van jelen, hanem az önkormányzati szervek, intézmények tervezési, minőségi szakmai munkavégzési folyamatait is meghatározza. Ezzel az elemző módszerrel beazonosíthatjuk az intézmény gyengeségeit és kiaknázhadjuk az erősségeit. Feltárhatjuk továbbá a szakmai munkában rejlő lehetőségeket és az egyéb működési módok veszélyeit is. Az elemzés során kapott információk a működési folyamatok javításának a lehetőségeit képezhetik.

A stratégiai tervezés során elvégzendő legfontosabb elemzéseket a SWOT analízis foglalja össze, lényege a környezet és a belső helyzet átfogó, jövőorientált elemzése.

Swot elemzés adatai a szociális szolgáltatások működtetése és azok fejlesztésére vonatkozóan:

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
• Kistérségi együttműködés hagyománya • Járási szerepkör előnyei • Települési kohézió; • A településhálózat nem elaprózott. • Meglévő szakmai szándék és elkötelezettség a helyi szociálpolitika fejlesztésére; • Több szektor jelenléte a szolgáltatásokban: önkormányzat, többcélú társulás, járási egyházi és nonprofit vállalkozás • Képzett szakemberek végzik a szolgáltatásokat • Szolidaritás elvének megvalósítása a mindennapi életben. • Szociális munka etikai alapelveinek betartása • A meglévő szociális ellátások professzionális működése, további terhelhetősége; • A már kiépült szociális és gyermekvédelmi szolgáltatások a teljes alapellátás területét felölelik. • A szociális és gyermekvédelmi szolgáltatások integrált intézményi egymásra épülő szervezeti szinteken vannak jelen. • Pénzbeli- és természetbeni ellátások széles skálája; • Aktívan működő civil szervezeti jelenlét; • Társzszakmákkal való jó kapcsolat.	✓ Az ágazat alulfinanszírozottsága, reálértéken csökkenő normatívák, anyagi források szűkössége. ✓ Hosszú várakozó listák a szakellátás területén; ✓ Férőhely- és kapacitáshiány; ✓ Pénzügyi erőforrások hiánya; ✓ Öngondoskodás hiánya. ✓ Szociális térkép hiánya; ✓ Hiányos szakember-ellátottság a területen, leterhelt szociális szakemberek, ✓ Munkatársak lelki egészségének a megőrzésére kevés a pénzügyi forrás. ✓ Hiányzó szakmai módszertani szabályozók ✓ A szolgáltatásokban dolgozók által szükségletként megfogalmazott rendszeres helyi szakmai fórumok hiánya. ✓ Normál munkahelyek minimális érdekeltsége a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására.
✓ Kedvező földrajzi elhelyezkedés; ✓ Fejlett gazdasági környezet; ✓ Épített környezet adottságai; ✓ Természeti környezet sokszínűsége; ✓ Települések gazdasági kapcsolata; ✓ Határon átnyúló kapcsolatok. ✓ A már kiépült alapellátás rendszere megkönnyíti a még hiányzó speciális ellátási formák bevezetését- szolgáltatásfejlesztés.. ✓ A területre adekvát pályázati témakörök lehetőségei. ✓ Élhető környezet kialakítása. ✓ Városfejlesztési tervek. ✓ Az EU- s pályázatok kínálta lehetőségek, EU- s források igénybevétele. ✓ Közösségfejlesztés	✓ Bezárkózó egyének, közösségek; ✓ Szegregátumok kiépülése ✓ Családi minták hiánya; ✓ Családi kapcsolatok gyengülése; ✓ Generációk eltávolodása; ✓ Demográfiai helyzet negatív folyamatainak megjelenése;- Öregedő népesség. ✓ A gyermek- és fiatalkorúak körében tapasztalható pszichés és beilleszkedési problémák számának növekedése. ✓ Iskolai hiányzások emelkedése. ✓ Lakhatási problémák. ✓ Jogi szabályozás fluktuációja finanszírozás elégtelenségei. ✓ Túlterhelt szociális szakemberek kiegészének veszélye. ✓ Szociális szakdolgozók alacsony bérezése. ✓ Szakemberhiány megjelenése a szociális ágazatban
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK

X.2. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás szervezetének szabályozási hatáskörében, társulási ellátási szinten végzendő fejlesztési irányok

- A szociális ellátásokat és szolgáltatásokat szabályozó saját hatáskörben megalkotott a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló Martonvásár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2021. (V.12.) önkormányzati rendelete valamint a Martonvásár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2021. (VII.07.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások és a bölcsődei ellátás térítési díjáról, igénybevételük rendjéről - önkormányzati rendeleteknek összhangban kell állniuk a jogszabályi változásokkal.
- A Szent László Völgye többcélú Kistérségi Társulásnak és hozzátartozó települési önkormányzatoknak az önkormányzati, a szociális és a gyermekvédelmi törvényből adódó kötelező és önként vállalt feladatainak ellátása érdekében folyamatosan biztosítani kell a szociális ellátások és szolgáltatások anyagi fedezetét, az intézmények működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket, továbbá azok fejlesztéséhez, állagmegóvásához szükséges forrásokat.
- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többször módosított 1993. évi III. törvény 92/B.§ (1) bekezdés e) pontjában foglalt rendelkezés értelmében a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény állami fenntartója /az önkormányzatok is ide tartoznak/ gondoskodik a szakemberek képzéséről, továbbképzéséről is.
- A szociális és gyermekvédelmi alapellátások kiterjesztése Vál település ellátási területére vonatkozóan a támogató szolgálat, családi bölcsőde, bölcsőde szolgáltatás tekintetében, a hiányzó lakossági szükségletek kielégítése érdekében.
- Lakossági szükségletekre épülő szolgáltatások kialakítása, fejlesztése.
- Tervezési, ellenőrzési, értékelési eljárások.
- A települési önkormányzatok közötti együttműködés, megállapodási rendszer erősítése.
- Pályázatokon való közös részvétel ösztönzése.
- Ágazati és intézményközi együttműködési eljárások fejlesztése.

X.3. Intézményi szintű feladatok

A Szent László Völgye Segítő Szolgálat széleskörű, nagy területet átfogó gyermekvédelmi és szociális szolgáltatásokat biztosító intézmény. Szolgáltatásait magas színvonalon biztosítja, a feladatok biztosításához szükséges pénzeszközökkel való gazdálkodása megfelelő.

Az intézmény fenntartási költségeire fordított összeg egy része állami normatív támogatásokból áll, másik része a tagönkormányzatok befizetéseiből. Erre azért van szükség, mert a normatív támogatás nem elegendő a szolgáltatások zavartalan biztosításához. A fenntartási költségeink harmadik összetevője pedig az intézmény saját bevételeiből áll, melyek a befolyt térítési díjakat és az egyéb szolgáltatások (gépkocsi munkaidőn túli feladatellátása, bérleti díjak) díját tartalmazzák. Évről évre problémát jelent, hogy az állami normatíva összege az utóbbi években növekedett, de ennek ellenére szükség van az önkormányzati befizetésekre. A térítési és szolgáltatási díjak, mint saját bevételek pedig jelentős összeget tesznek ki a költségvetésben.

- A Szent László Völgye Segítő Szolgálatban - intézményben biztosítani kell a jogszabályban előírt létszámminimumot, valamint a szolgáltatások színvonalas működtetéséhez szükséges, minimum feletti állomány kiépítését.
- Az intézményben foglalkoztatottak képzésének meg kell felelnie a jogszabályi követelményeknek, szükség esetén ennek megszerzése érdekében az érintetteknek képzéseken szükséges részt venni.
- Az intézmények költségvetésében biztosítani kell a központilag meghatározott béremelésekhez szükséges fedezetet úgy, hogy az lehetővé tegye az intézményi minősítési rendszer működtetését is.
- Az ágazati információs rendszer működtetéséhez szükséges technikai feltételek megteremtése.
- Továbbá fontos az egyes intézmények szintjén kapcsolatok kiépítése és fenntartása, valamint folyamatos tapasztalatcsere biztosítása más társintézményekkel.
- Krízishelyzetek megelőzése érdekében szükséges minél több prevenciós tevékenység beépítése a mindennapi életbe.
- Ellátási protokollok és segítségnyújtó hálózat kiépítése, készenléti telefonos szolgálat működtetése.
- A helyi szükségletekhez igazodó ellátórendszer fenntartása, fejlesztése és az ehhez szükséges térségi adatbázis fejlesztése.
- Szupervíziós lehetőség biztosítása az intézményben szakmai munkát végzők számára.
- Az ellátórendszer szereplői között biztosítani kell a párbeszédet és a tapasztalatcserét.
- A civil szervezetek és az egyének bevonása a segítségnyújtásba; alternatív segítségnyújtási formák kialakítása.
- Széleskörű és többféle csatornán eljuttatott információ a települések lakossága számára, figyelembe véve az életkori sajátosságokat, lehetőségeket és a trendeket.

- Információs rendszer működtetéséhez szükséges technikai feltételek folyamatos biztosítása.
- Segítő Szolgálat színvonalas feladatellátása, a működőképességhez szükséges éves költségvetés elkészítése, szabályos és felelős pénzügyi gazdálkodás. Továbbá a magas szintű segítségnyújtás érdekében az Etikai normák betartása, kollégákkal való jó együttműködés.
- A lakosság igényeinek megfelelően a szolgáltatások folyamatos zavartalan biztosítása és a szükségletekre gyorsan reagáló intézkedések végrehajtása.
- Szükséges a családok megtartása és megerősítése szempontjából olyan preventív tevékenységet kifejleszteni, amely gondoskodóbbá, érzékenyebbé teszi a családtagokat az idős hozzátartozójuk gondozásában. Ilyenek például, család csoportok, esetkezelések indítása, konzultációk, véleménynyilvánítások és a szociális segítővel történő közös feladatellátások kidolgozásának rendszere.
- Adományozási rendszer bővítése. Az országos szervezettel a Magyar Élelmiszer Bank Egyesülettel történő jelenleg is érvényben lévő szerződés szempontjainak való megfelelés folyamatos megteremtése.
- A feladatok és szervezeti átalakítások stabilizálása érdekében szükséges folyamatosan monitorozni és az aktuális változásoknak megfelelően kialakítani az új szolgáltatások rendszerét. Ki kell alakítani az új rendszer biztonságos alapokra helyezését és annak lehetőségét, hogy az új rendszerbe behelyezhető legyen a már meglévő széles professzionális szakmai tudás és eszköztár.
- Az intézmény gépkocsi park állományának fejlesztése, megújítása.
- Az intézmény szakemberei számára szupervízió lehetőségének a biztosítása.

X.4. Várt eredmények

- Szolgáltatások működőképességének megőrzése, a szolgáltatások minőségének folyamatos javulása.
- Hiányzó lakossági szükségletek kielégítése.
- Dinamikusan működő, változásokra érzékenyen reagáló szociális védelmi rendszer.
- Jogszabályi feltételrendszer, ellátási kötelezettség teljesítése, fenntartása, ellátórendszer. fejlesztése, tárgyi és személyi minimum feltételek biztosítása.
- A szolgáltató rendszer mennyiségi és minőségi fejlesztése.
- Új típusú ellátási formák kialakítása, rendszerbe illesztése.
- Tájékozott, az érdekérvényesítésben jártas helyi társadalom kialakítása.

- Csökkenő szociális problémák, hátrányok leküzdése, szolgáltatások gyors elérhetősége, hozzáférhetősége.
- Öngondoskodásra építő helyi szociálpolitika kialakítása.

X.4. Jövőkép

A koncepció elkészítése során fontos szempont annak megjelenítése, hogy a szociális ellátások és szolgáltatások az ellátási területen maradéktalanul biztosítva legyenek. Álljon rendelkezésre a lakóhelyhez legközelebb eső, az igényekhez legjobban igazodó, magas színvonalú, ugyanakkor könnyen hozzáférhető és átjárható szociális ellátórendszer, amely hozzájárul a szociális biztonsághoz való jog érvényre jutásához. Meghatározó jelentősége van a magas színvonalú szociális szolgáltatások biztosításában a Szent László Völgye Segítő Szolgálat intézménye kistérségi/járási szerep kiterjesztésének, széleskörű feladatellátásának. A szakemberek teamben való együtt dolgozása a szakmai munka hatékonyságát növeli.

A jövőkép nem más, mint a szociális szolgáltatások fejlesztési irányainak értékközpontú rendszere, amelyet a konkrét célok és eszközök kidolgozása során kell érvényre juttatni.

Jövőkép elemei:

- A szociális biztonság növelése, az életmód javítása.
- A családban való gondolkodás erősítése, a többgenerációs családok együttélésének segítése.
- Az idős emberek számára méltó életkörülmények biztosítása saját környezetükben.
- Demográfiai helyzet negatív folyamatainak megjelenése helyben elérhető szociálpolitikai eszközökkel történő enyhítése.
- Együttgondolkodás, szakmaközi kapcsolatok folyamatos fejlesztése.
- Magas színvonalú ellátások biztosítása.
- A koncepcióban meghatározott célcsoportokat középpontba állító, őket segítő szociális rendszer fejlesztése, az egész kistérséget átfogó, hatékony ellátórendszer fejlesztése
- Az ellátottak egyéni igényeihez is igazodó szociális ellátás
- Ellátott-központú szolgáltatás
- Minőségi megfelelés
- Öngondoskodásra építő helyi szociálpolitika kialakítása.
- Meglévő szakmai szándék és elkötelezettség a helyi szociálpolitika folyamatos fejlesztésére;
- Közösség-fejlesztés gyakorlatának kialakítása

A szociális ágazat fejlesztési céljai szorosan összekapcsolódnak más területek, ágazatok elképzeléseivel, mivel a szociális terület tágan értelmezett viszonyrendszerében minden társadalmi-, gazdasági és politikai változás megtalálható, hiszen mindezen területek közvetett vagy közvetlen hatással vannak az emberek, a társadalmi csoportok jólétére.

A szociális szférában végzett szakmai tevékenység gyakran fizikailag is, és - szinte minden munkakörben- lelkiileg is igen megterhelő. A megfelelő munkaterek kialakítása, korszerű módszerek és eszközök alkalmazása a dolgozók munkáját segíti, hozzájárulva a színvonalasabb szakmai tevékenységhez. A szociális munkában különösen nélkülözhetetlen a kiegyensúlyozott dolgozó. A pszichés elfáradás, a kiegész elleni védekezést jelentik a pontos kompetencia határok, a rendszeres továbbképzések, szupervíziók. Elengedhetetlen az erkölcsi elismerés, a méltányos bérezés.

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 58.B.§ (2) bekezdése értelmében a 2000 fő feletti lakosságszámú települési önkormányzat vagy társulás, illetve a fővárosi önkormányzat helyi szociálpolitikai kerekasztalt hoz létre, különösen a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérésére. A helyi szociálpolitikai kerekasztal évente legalább egy alkalommal ülést tart, tagjai a helyi önkormányzat, illetve a társulás területén szociális intézményeket működtető fenntartók képviselői, továbbá a helyi rendeletben meghatározott szervezetek képviselői.

A Kerekasztal feladatainak végrehajtása során véleményt, állásfoglalást, javaslatot fogad el, döntéseit határozati formában hozza meg.

A Szociális Kerekasztal feladata:

1. A Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció testületi elfogadását követően, az abban meghatározott feladatok megvalósításának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérése, ennek körében vizsgálja:

- Az egyes ellátotti csoportok helyzetének változásait
- A Koncepció végrehajtása érdekében elfogadott döntések megvalósulását
- A Koncepcióban kitűzött és elért eredményeket

2. Javaslatokat tesz:

- Az ellátások költséghatékonyabb biztosítására
- A Képviselő-testület felé a Koncepció esetleges módosításaira

3. Állásfoglalást ad ki:

- A helyi szociális ellátó rendszer működésének javítása érdekében

- Segíti az önkormányzat munkáját a Koncepció tartalmának két évente történő felülvizsgálatában
- Megvitatja az aktuális szociálpolitikai kérdéseket, szociálpolitikai közügyeket

ZÁRSZÓ

A szolgáltatástervezési koncepció megalkotásával és a benne foglaltak végrehajtásával átláthatóbbá válnak a helyi szociálpolitikához kötődő döntések és a szociális ellátórendszer működése. Tudatosan tervezhető a szociális ágazaton belüli szolgáltatásfejlesztés és minőségfejlesztés. Csökken az ágazaton belüli széttagoltság, ami a lakossági szükségletekre történő érzékenyebb reagálást és ezek kezelését eredményezi. Ezáltal könnyebbé válik a lakossági szükségletek, érdekek kielégítésének eredményes egyeztetése és beépítése a döntéshozatali rendszerekbe. A szociális szolgáltatás tervezési koncepció biztosítja a helyi jóléti rendszer fenntartható fejlődését, a szolgáltatási rendszer minőségének javulását. A kistérségi/ járási szociális rendszer egységes szerkezetben történő bemutatása javítja annak társadalmi megítélését, valamint a szakmai munka minőségét.

Az integrált szolgáltatások elősegítik a választási és döntési lehetőséget, mind az ellátást igénylők, mind pedig a szociális szakemberek számára. A különböző gondozási formák egymásra épülése, a szervezeti struktúrák összehangolása, valamint a szolgáltatások hálózatba szerveződése az erőforrások optimális kihasználását és a hiányok pótlását teszik lehetővé. A szolgáltatástervezési koncepció megléte és két évente történő felülvizsgálata fontos annak érdekében is, hogy a különböző szolgáltatások fejlesztése, illetve a szolgáltatások nyújtása az ellátást igénylők megelégedésére történjen, a magas színvonalú szakmai munka végzése pedig átgondolt és megalapozott költségvetés tervezésére épüljön.

Felhasznált irodalom

- 1. Martonvásár város Gazdasági Program 2025.*
- 2. Szent László Völgye Segítő Szolgálat Szakmai Program 2025.*
- 3 Martonvásár Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája 2021-2027*
- 4.Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás Szociális Szolgáltatástervezési koncepció 2017.*
- 5. Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala 2024. évi személyi adat- és lakcímnnyilvántartás.*
- 5. Szent László Völgye Segítő Szolgálat 2024. évi Szociális és Gyermekvédelmi Beszámolója.*
- 6. Hatályos jogszabályok: Az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról és az 1997. évi XXXI. törvény - a gyermekek védelméről és Gyámügyi igazgatásról.*
- 7. Szent László Völgye Segítő Szolgálat 2024. évi KSH adatszolgáltatása.*